

Berit Zachrisen

# Vurdering av ClassFronter

Høgskolen i Hedmark  
Notat nr. 5 – 2001

Online-versjon

Utgivelsessted: Elverum

Det må ikke kopieres fra notatet i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

**Forfatteren er selv ansvarlig for sine konklusjoner. Innholdet gir derfor ikke nødvendigvis uttrykk for Høgskolens syn.**

I notatserien fra Høgskolen i Hedmark publiseres f.eks milepel dokumentasjon av et forsknings- og/eller utviklingsprosjekt, eller andre dokumentasjoner på at et arbeid er i gang eller er utført.

Notatet kan bestilles ved henvendelse til Høgskolen i Hedmark.  
(<http://www.hihm.no/Publikasjon/default.htm>)

Notat nr. 5 - 2001

© Forfatteren/Høgskolen i Hedmark

ISBN: 82-7671-177-4

ISSN: 1501-8555



# Høgskolen i Hedmark

**Tittel:** Vurdering av ClassFronter

**Forfatter:** Berit Zachrisen

**Nummer:** 5

**Utgivelsesår:** 2001

**Sider:** 81

**ISBN:** 82-7671-177-4

**ISSN:** 1501-8555

**Oppdragsgiver:** Høgskolen i Hedmark, avd. lærerutdanning

**Emneord:** IKT, ClassFronter

## **Sammendrag:**

Rapporten presenterer resultatene av en vurdering av studienettet ClassFronter. Vurderingen ble gjennomført ved lærerutdanningen, Høgskolen i Hedmark i 2001. Målet var å få fram erfaringer og betraktninger angående bruken av ClassFronter i en pedagogisk sammenheng. Informanter var lærere og studenter ved lærerutdanningen i Elverum og Hamar. Det har vært brukt spørreskjema overfor lærergruppen og gruppeintervju overfor studentene.

Resultatene viser en i all hovedsak positiv holdning til studienettet i begge informantgruppene. I begge gruppene er det imidlertid et stort flertall som ønsker seg en mer brukertilpasset opplæring på ClassFronter. Mange av lærerne tar i tillegg til orde for mer faglig debatt rundt bruken av ClassFronter i undervisningen. Et stort flertall av studentene synes at lærerne burde tatt ClassFronter mer i bruk i undervisningen. Studienettet kan, slik de ser det, være et nyttig verktøy både til å administrere studiet og til å formidle fagstoff. Lærerne på sin side rapporterer om knapphet på tid. Mange trenger mer tid både til å gjøre seg kjent med ClassFronter som et dataverktøy og dets pedagogiske muligheter. De påpeker også at det tar tid å bearbeide og legge ut fagstoff og informasjon til studentene på ClassFronter





# Høgskolen i Hedmark

<b>Title:</b> Evaluation of ClassFronter			
<b>Author:</b> Berit Zachrisen			
<b>Number:</b> 5	<b>Year:</b> 2001	<b>Pages:</b> 81	<b>ISBN:</b> 82-7671-177-4 <b>ISSN:</b> 1501-8555
<b>Financed by:</b> Hedmark College, Faculty of Teacher Education			
<b>Keywords:</b> ClassFronter, Information Technology			
<b>Summary:</b> <p>The report presents the results of an evaluation of ClassFronter. The evaluation was carried out at Hedmark College, Faculty of Teacher Education in 2001. The purpose of the study was to look at how ClassFronter was used as a pedagogical tool, and people's reflections and ideas on its use. The informers were teachers and students at the Faculty of Teacher Education in Elverum and Hamar. Questionnaires were used for the teachers and group interviews for the students.</p> <p>On the whole the results show a positive attitude towards ClassFronter in both groups of informants. But in both groups a large majority want the training to be more adapted to the users. Many of the teachers also want more professional debate about the pedagogical use of ClassFronter. A large majority of the students think that ClassFronter should be more used in the studies. ClassFronter can be a useful tool both for administrative purposes and in studying the subjects themselves. The teachers, on the other hand, complain of lack of time to get to know ClassFronter both technically and pedagogically. They also call attention to the fact that it takes time to prepare and present teaching material and other information to the students on ClassFronter.</p>			



## FORORD

Inneværende evalueringsprosjekt er gjort på oppdrag fra Høgskolen i Hedmark, lærerutdanningen ved IKT-utvalget. Prosjektets økonomiske ramme var kr. 50 000. På grunn av stramt budsjett blir resultatene kun presentert, ikke diskutert. Metodekapittelet er videre forholdsvis knapt og kun spesielle forhold leseren bør kjenne til ved lesing av resultatframstillingen, blir trukket fram.

Prosjektet var planlagt ferdig 16. juni 2001. På grunn av problemer med å få studentene i tale i eksamenstiden ble det forsinkelser. Kun en delrapport for internt bruk i lærerutdanningen ble levert den 16. juni 2001. Her ble resultater fra lærerundersøkelsen presentert. I den endelige rapporten som nå foreligger presenteres de samlede resultatene fra hele undersøkelsen. Delrapporten fra 16. juni 2001 er dermed ikke lenger aktuell.

Mange kollegaer ved Høgskolen i Hedmark har på ulike måter hjulpet meg med prosjektet. En stor takk til hver enkelt.

Berit Zachrisen

Hamar den 26.oktober 2001





# INNHold

<b>FORORD</b> .....	<b>1</b>
<b>1 BAKGRUNN</b> .....	<b>11</b>
<b>2 METODE</b> .....	<b>13</b>
2.1 Innsamlingsmetoder .....	13
2.2 Prosess.....	15
2.3 Utvalg.....	16
<b>3 RESULTATER LÆRERUNDERSØKELSEN</b> .....	<b>21</b>
3.1 Bakgrunnsinformasjon .....	21
3.2 Rammefaktorer .....	23
3.3 ClassFronter i en undervisningssituasjon.....	29
3.4 Andre kommentarer .....	45
<b>4 RESULTATER STUDENTUNDERSØKELSEN</b> .....	<b>47</b>
4.1 Bakgrunnsinformasjon .....	47
4.2 Rammefaktorer .....	47
4.3 ClassFronter i en undervisningssituasjon.....	50
<b>5 SAMMENFATNING</b> .....	<b>67</b>
5.1 Hva som gikk bra .....	67
5.2 Hvor de største problemene har vært og hva som burde vært gjort annerledes.....	69
5.3 I hvor stor grad ClassFronter har vært en katalysator for å forandre egen undervisningspraksis og ta nye læringsmetoder i bruk.....	73
5.4 Hva som skal til for at brukerne anvender ClassFronter mer eller på nye måter.....	74
<b>REFERANSER</b> .....	<b>77</b>
<b>TABELLOVERSIKT</b> .....	<b>79</b>
<b>VEDLEGG</b> .....	<b>81</b>



## 1 BAKGRUNN

I *Strategiske plan for Høgskolen i Hedmark 2000-2004* løftes e-læring fram som et satsingsområde. Under avsnittet «Strategiske føringer for perioden 2000-2004», presiseres følgende mål: «Utvikle og ta i bruk nye pedagogiske metoder og bli ledende på IKT-støttet læring (informasjons- og kommunikasjonsteknologi som redskap i læringen)» (udatert:7). At høgskolen høsten 2000 velger å ta i bruke det norske studienettet ClassFronter, må ses i lys av ovenfor nevnte presisering.

IT-veileder for lærerutdanningen (Høgskolen i Hedmark) var sentral i valget av ClassFronter framfor tilsvarende produkter. Kriterier som ble vurdert i denne sammenhengen var: arbeidsspråk, egnethet for pedagogisk aktivitet, verktøyets kompleksitet, kvalitet og pris (Foss 2001). PITBULL-gruppa anbefalte at ClassFronter skulle prøves ut ved høgskolen studieåret 2000-2001.<sup>1</sup> Ved ny vurdering april 2001, gikk PITBULL-gruppa inn for å utvide prøveperioden med ett år (Foss 2001).

IT-veileder Foss bidro til utvalg av 'prøvegrupper'. For å få en best mulig utprøving av ClassFronter la man vekt på at gruppene ikke skulle være for homogene. Hvilken opplæring brukerne fikk varierte fra gruppe til gruppe.

For å kunne planlegge og gjennomføre en bredere innføring av nettbasert læring ved høgskolen, tok LU ved IKT-utvalget våren 2001 initiativ til en vurdering av ClassFronter. Hovedmålet med vurderingen var å få fram erfaringer og betraktninger angående bruken av ClassFronter i en pedagogisk sammenheng.

---

<sup>1</sup> Forkortelsen PITBULL står for **P**rosjekt **I**T **B**rukt i **U**ndervisning og **L**ivslang **L**æring.

Delmålene ble presisert til:

Å få tak på:

- hva som har gått bra
- hvor de største problemene har vært
- hva som burde vært gjort annerledes
- i hvor stor grad ClassFronter har vært en katalysator for å forandre undervisningspraksis og ta nye læringsmetoder i bruk
- hva som skal til for at brukerne tar hjelpemidlet i bruk på nye måter eller i større omfang.

## 2 METODE

Både lærere og studenter ble vurdert som interessante informanter. Spørreskjema og gruppeintervju ble valgt som innsamlingsmetoder.

### 2.1 Innsamlingsmetoder

#### 2.1.1 Lærerundersøkelsen

Lærernes erfaringer ble forsøkt innhentet via spørreskjema (vedlegg 1). Dette metodevalget kan i hovedsak begrunnes ut fra ønsket om å nå så mange som mulig av målgruppa. Fire komponenter var viktige i utviklingen av spørreskjemaet. Den første var kjennskap til andre undersøkelser om IKT i høyere utdanning. Den andre var et innføringskurs i ClassFronter. Den tredje var tilbakemelding fra en kollega ved ØSIR<sup>2</sup> som forsøkte å besvare et utkast til spørreskjemaet. Og den fjerde var diskusjoner med IT-veileder for lærerutdanningen og leder for PITBULL-gruppa ved høgsolen.

I spørreskjemaet ble det valgt å ha både åpne og lukkede spørsmål. Spørsmålene ble delt inn i tre hovedtemaer: bakgrunnsinformasjon, rammebetingelser og erfaringer med ClassFronter i en pedagogisk sammenheng. I presentasjonen av dataene er denne tredelingen bevart. Spørreskjemaet ble i største laget (11 sider). Dette kan ha ført til at enkelte av informantene la noe mindre arbeid i de åpne spørsmålene enn hva man ideelt sett kunne ha ønsket seg. At mange av lærerne uttrykte at det ennå var tidlig i utprøvingsperioden kan ha virket i samme retning.

Spesielt ett av spørsmålene var gjenstand for en del diskusjon under utviklingen av skjemaet. Spørsmålet omhandlet bruken av ulike funksjoner i ClassFronter knyttet opp til ulike rom. I ettertid viste det seg at spørsmålet inneholdt mange elementer som kunne være opphav til feilinformasjon. Spesielt gjaldt dette begrepsbruken. I ClassFronter har ulike grupper fått ulike typer av rom. Det har dreid seg om klasse-

---

<sup>2</sup> ØSIR er en forkortelse for Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk, Rena.

/fagrom, fellesrom for flere klasser/faggrupper, grupperom og personalrom for lærerne. Rombenevnelsene brukes i spørsmål 3.2 i spørreskjemaet. En del av informantene synes imidlertid lite kjent med denne begrepsbruken. En viss usikkerhet med hensyn til svarenes reliabilitet har dermed oppstått. Denne usikkerheten forsterkes av at de forskjellige funksjonene har litt ulike benevnelser hos ulike brukere. I spørreskjemaet blir stort sett de nyeste benevnelserne brukt. Noen av informantene kommenterte at hos dem heter en eller flere funksjon noe annet. Det kan imidlertid se ut som om lærerne ved hjelp av logisk resonnering har løst disse problemene forholdsvis greit. Som en samlet vurdering av dette spørsmålet kan man si at det burde vært formulert annerledes, og at resultatene her må tolkes med den største forsiktighet. Kun enkelte tendenser er valgt å trekke fram i presentasjonen.

Et annet forhold vedrørende bruken av ulike funksjoner må også nevnes. Både spørsmål 3.1 og 3.2 i spørreskjemaet ber informantene om å rangere ulike funksjoner i ClassFronter. Den mest brukte funksjonen skulle rangeres som nr. 1, den nest mest brukte som nr. 2 osv. Funksjoner som ikke var brukt skulle ikke rangeres. Et lite mindretall av informantene har kun krysset av for anvendte funksjoner. Ved databearbeidingen er det i slike tilfeller valgt å gi alle de avkryssede funksjonene nr. 1. Dette medfører at det blir en viss overopphopning av funksjoner rangert som den mest brukt.

### *2.1.2 Studentundersøkelsen*

Studentenes erfaringer ble forsøkt innhentet via gruppeintervju, eller nærmere bestemt fokusgrupper. Morgan (1996 her sitert fra Wibeck 2000:130) gir følgende definisjon på fokusgrupper: «Fokusgrupper är en forskningsteknik där data samlas in genom gruppinteraktion runt ett ämne som bestämts av forskaren.» En fordel med fokusgrupper er at man ofte får fram et bredere spekter av idéer enn under et individuelt intervju. Da mine egne erfaringer med ClassFronter var begrensede, ble dette sett på som et viktig moment. Temaet som skulle diskuteres under gruppeintervjuene ble vurdert som lite sensitivt. Dette talte også for at fokusgrupper kunne anvendes.

Gruppesamtalene ble gjennomført som halvstrukturerte forskningsintervju og tok utgangspunkt i en intervjuguide (se vedlegg 2).

Intervjuguiden hadde den samme grunnstrukturen som spørreskjemaet i lærerundersøkelsen. Resultatene ble ved dette lettere å sammenholde.

Før selve intervjuet startet, ble det poengtert overfor deltakerne at gruppeintervju ofte får form av en åpen og fri diskusjon mellom informantene. Videre at det var ønskelig å få fram hele spekteret av synspunkter i gruppa.

I følge Wibeck (2000:36f) er gruppeintervju ofte vanskeligere både å skrive ut og analysere enn individuelle intervju. Da alle intervjuene ble tatt opp på (lyd-) kassetter, var problemene med å skrive ut intervjuene allikevel ikke uoverkommelige. Den nonverbale kommunikasjonen som ofte kan gi en pekepinn om man er enig eller uenig i et utsagn går imidlertid tapt. Ved analysearbeidet følte dette ofte som et savn. Et problem som oppsto var: I hvor stort grad er utsagn fra en eller flere medlemmer av ei gruppe uttrykk for hele gruppas syn? Dersom ingen av de andre i gruppa kommer med motargumenter og det heller ikke senere i samtalen framkommer divergerende synspunkter, er da utsagnet uttrykk for en gruppe-mening? Er det slik at den som tier den samtykker? Kanskje kunne det nonverbale språket i form av smil, nikk og kroppsstillinger ha gitt noe mer informasjon her. I slike situasjoner ble det viktig både å se enkeltutsagn i lys av helhetsinntrykket av gruppediskusjonen og i lys av andre synspunkter i gruppa. Enkelte av intervjugruppene virket svært samstemte og medlemmene støttet stort sett hverandres utsagn. Andre grupper framsto som langt mer heterogene. I de sistnevnte virket det som man ikke kunne regne med støtte for egne utsagn uten at dette ble eksplisitt uttrykt.

## **2.2 Prosess**

### *2.2.1 Lærerundersøkelsen*

Spørreskjemaene ble lagt direkte i posthyllene til informantene ved lærerutdanningen på Hamar (LUH) og sendt med post til informantene ved lærerutdanningen på Elverum (LUE). Det ble formidlet en skriftlig påminning om innleveringsfristen like før fristens utløp. Purring ble stort sett foretatt via telefon.

De kvantitative dataene ble behandlet ved hjelp av statistikkprogrammet SPSS. Resultatene presenteres i hovedsak via enkle tabeller. Tabellene

tar utgangspunkt i valid prosent og det antall informanter som har svart på de ulike spørsmålene. De kvalitative dataene ble gruppert ut fra en del hovedtema og analysert med hensyn på undertema, sammenfallende og divergerende synspunkter og hyppighet. Kvantitative og kvalitative data blir presentert samlet.

### *2.2.2 Studentundersøkelsen*

Studentene ble kontaktet både ved hjelp av post, e-post, telefon, via faglærere og ved oppmøte i klassen. Intervjuene var planlagt gjennomført i månedsskiftet april-mai. Det viste seg at mange av studentene var vanskelige å få i tale på denne tiden av året på grunn av eksamensarbeid. En stor del av de som ble kontaktet svarte ikke på henvendelsen eller ønsket ikke å delta i undersøkelsen. Det tok derfor mye lenger tid å få etablert de ønskede intervjugruppene enn planlagt. I tillegg kom at flere av gruppene ønsket å vente med intervjuet til etter at eksamenstiden var over. Studentene på campus var ikke mulig å få i tale før i begynnelsen av høstsemesteret 2001. Dette førte til at framdriftsplanen for prosjektet måtte endres. Endelig prosjektrapport skulle etter planen leveres 16. juni 2001. Kun en delrapport som presenterte lærerundersøkelsen ble levert innen denne fristen. Endelig rapport ble levert fire måneder senere.

Gruppeintervjuene ga kvalitative data. Disse er gitt en behandling tilsvarende den som er skissert for de kvalitative dataene fra lærerundersøkelsen.

## **2.3 Utvalg**

### *2.3.1 Lærerundersøkelsen*

Det var i utgangspunktet vanskelig å skille mellom de lærerne som hadde hatt tilgang på ClassFronter i undervisningen, og de som kun hadde meldt seg på kurs i ClassFronter. Alle figurerte på listen over lærere med tilgang til ClassFronter. Det ble sendt ut 52 spørreskjema. Flere av mottakerne ga imidlertid beskjed om at de kun hadde meldt seg på kurs, og dermed ikke følte de hadde noe å bidra med til undersøkelsen. Etter å ha luket ut en del av disse, var 42 lærere tilbake. Av disse 42 var det 6 som oppga at de hadde hatt tilgang på ClassFronter



i sin undervisning, men ikke tatt verktøyet i bruk ennå, eller hadde så begrensede erfaringer at de ikke følte de hadde noe å bidra med.

Totalt kom det inn 32 svar. Også blant de som valgte å svare var det åtte som oppga at de ikke hadde noen erfaring med ClassFronter fra undervisning. Under halvparten av disse hadde hatt tilgang til ClassFronter i sine klasser, men hadde ikke brukt verktøyet.

Fire av informantene valgte kun å sende en e-post hvor de i noe varierende grad ga opplysninger av interesse for undersøkelsen. Alle disse fire hadde hatt tilgang på ClassFronter i egne klasser/faggrupper. To av de fire hadde ønsket å bruke verktøyet, men ulike forhold forhindret dette. Begrunnelsene fra disse fire for hvorfor verktøyet ikke var tatt i bruk eller hvorfor bruken mislyktes, ble vurdert som såpass interessante for undersøkelsen at de ble tatt med. Å ta disse med medfører imidlertid at gruppa 'ikke svart' på de aller fleste spørsmålene virker ekstra stor.

Undersøkelsen er godkjent av datatilsynet. Prosjektansvarlig er ved dette pålagt å sikre informantenes rett til anonymitet. Noen svar var formulert slik at informanten ble lett identifiserbar, og én skrev at vedkommende *ville* identifiseres. At en del informanter virket lite opptatt av å skjule egen identitet, må nok ses i sammenheng med temaet for undersøkelsen. Informasjon som gjør en informant lett gjenkjennbar er i all hovedsak silt vekk. Det har imidlertid i enkelte tilfeller blitt en avveining mellom ønsket om å sikre informantenes anonymitet og ønsket om mest mulig eksakt og god informasjon i rapporten. Et eksempel kan være en informant som begrunner svaret sitt med henvisning til særtrekk ved eget undervisningsfag. I slike tilfeller kan det føles som en sterk forringing av informasjonsverdien i svaret å erstatte fagbenevnelsen med en faggruppebenevnelse. I noen få tilfeller er derfor informasjon om hvilket undervisningsfag eller studietilbud det henvises til beholdt. Ved dette blir informanten(e) ofte godt synlig for kollegaer.

### 2.3.1 Studentundersøkelsen

Det var 14 klasser eller faggrupper som hadde hatt tilgang på ClassFronter skoleåret 2000/2001. Valget av klasser/faggrupper til gruppeintervjuene ble gjort delvis i samråd med IT-veileder ved LU.

Utvalget kan betegnes som hensiktsmessig. Det ble lagt vekt på hvor mye de ulike faggruppene/klassene hadde brukt ClassFronter, at utvalget skulle speile noe av den bredden/variasjonen som hadde vært i bruken, at det skulle være klasser/faggrupper fra begge de to studiestedene, og at faggrupper/klasser både på og utenfor campus skulle være representert. Som nevnt var studentene en vanskelig gruppe å få i tale. De endelige intervjugruppene fikk en overrepresentasjon av studenter tilknyttet LUH. Kun én av gruppene hadde tilknytning til LUE. Til tross for mange henvendelser både til studenter ved allmennlærerutdanningen ved LUE og Fysisk fostring - volleyball, var det ikke mulig å få rekruttert nok informanter til ytterligere en intervjugruppe ved LUE. Dette er beklagelig.<sup>3</sup> Generelt virket det som om studenter utenfor campus var mer motivert for å stille opp til intervju enn studenter på campus. Grunnen til dette er uviss.

Fem informanter ble i utgangspunktet trukket ut fra hver klasse/faggruppe gjennom vanlig randomisert utvalg. Informantene ble i starten på prosjektet kontaktet via e-post eller post. Som nevnt var responsen ofte dårlig. Purring ble foretatt både via e-post, post og per telefon. Det ble etter hvert som deltakerne trakk seg, foretatt nye valg. Da problemene med å få studentene i tale fortsatte å være svært store, ble nye framgangsmåter tatt i bruk. To strategier viste seg å fungere generelt bedre. Den ene var å sende med faglærere lister over de uttrukne studentene og be om en muntlig tilbakemelding, den andre var å møte opp i klassen selv. Disse strategiene ble fulgt overfor alle de tre allmennlærerklassene. Listene med fem navn + fem vararepresentanter, måtte imidlertid suppleres med noen frivillige i alle klassene for å få nok informanter. I én av klassene skyltes dette hovedsakelig at mange hadde sluttet. Det ble gjennomsnittlig en til to frivillige i hver av disse gruppene. Hvilke beveggrunner de frivillige hadde for å melde seg, ble ikke undersøkt. Intervjuene syntes ikke å vise at de frivillige hadde brukt ClassFronter mer enn de trukne medlemmene av gruppa. Ingen av de frivillige uttalte seg imidlertid direkte negativt om verktøyet.

---

<sup>3</sup> Her må det også tilføyes at det i følge lister fra Pitbull-prosjektet, har vært nesten dobbelt så mange grupper ved LUH som har prøvd ut ClassFronter som ved LUE.

De fem gruppene som stilte opp til intervju hadde følgende bakgrunn: To grupper kom fra de desentraliserte allmennlærerklassene, én fra *IT for lærere fjernundervisning*, én fra *Praktisk pedagogisk utdanning* på deltid, og én fra allmennlærerutdanning på campus.

Ønsket gruppestørrelse var som nevnt fem. I alle bortsett fra én av klassene sa fem studenter ja til å delta. På intervjudagen var det imidlertid et visst forfall. Resultatet var at kun i to av gruppene møtte det fem studenter. I én møtte det fire og i to møtte det kun tre. Intervjuene ble allikevel gjennomført som planlagt. Her må også nevnes at én av studentene i den ene treer-gruppa ba om å bli intervjuet alene. Vedkommende kunne ikke møte til gruppeintervjuet som avtalt. På grunn av de før omtalte problemene med rekrutteringen til gruppene ble dette godtatt. Ett av intervjuene i materialet er derfor et vanlig halvstrukturert forskningsintervju. Dataene fra dette er imidlertid sammenhelt med dataene fra intervjuet av klassekameratene.

Wibeck (2000) anbefaler en gruppestørrelse på fire eller fem for fokusgrupper. Hun mener at det i triaden finnes innebygde spenninger som man gjør klokt i å unngå. Man kan for eksempel oppleve at en av medlemmene trekker seg ut eller forsøker å spille de to andre opp mot hverandre. En tredje variant er at gruppe medlemme skifter på å ta rollen som megler i gruppa. Slik intervjusituasjonen i triaden utviklet seg i inneværende undersøkelse, var det den siste varianten som ble mest aktuell. Én av gruppe medlemmene tok lett rollen som brobygger mellom de to andre. Situasjonen syntes imidlertid ikke å forhindre at gruppa fikk fram ulike synspunkter på temaet.

På grunn av ovenfor omtalte problemer ble rammene rundt fokusintervjuene langt fra ideelle. En svakhet ved det endelige utvalget kan være studentene i utvalget gjennomsnittlig har en mer positiv holdningen til ClassFronter enn medstudentene. Det var en tendens til at de som i liten grad hadde brukt verktøyet kviet seg for å delta. Det ble påpekt at også disse var viktige informanter. Noen så dette argumentet og tok del i intervjuet.

Det er nesten dobbelt så mange kvinner som menn med i undersøkelsen. Dette gir en noe større andel menn i undersøkelsen enn hva det er i

lærerutdanningen totalt sett. Om dette er en parallell til det man ser ellers i samfunnet, at menn generelt er mer opptatt av teknologi enn kvinner, er uvisst.

Om de utvalgte gruppene er representative for egen klasses/faggruppes syn på ClassFronter er vanskelig å si noe sikkert om. I utgangspunktet representerer informantene kun seg selv og sitt eget syn. Det var imidlertid en tendens hos noen av informantene til å se på seg selv som representanter for klassen/faggruppen. En student hadde forsøkt å foreta en uformell høring blant klassekameratene for å finne ut hva klassen ønsket å formidle av erfaringer i sakens anledning. I en annen gruppe forsøkte også gruppe medlemmene å bringe fram klassekameraters syn på ClassFronter. Her var det spesielt synspunktene til de som i liten grad hadde tatt ClassFronter i bruk som ble forsøkt ivaretatt. Dette ble gjort uten noen 'forundersøkelse'. Til tross for stor variasjon både med hensyn til hvordan gruppene ble satt sammen og hvilken erfaring informantene hadde med ClassFronter, er det forbausende stor enighet mellom informantene om vesentlige sider ved utprøvingen av studienettet.

I resultatframstillingen blir intervjugruppene i liten grad angitt med klasse- eller faggruppetilhørighet. Bare i noen få tilfeller har det vært behov for å trekke inn dette. Eksempel på det siste kan være når et undervisningsopplegg som har vært helt spesielt for kun én av klassene blir omtalt.

### 3 RESULTATER LÆRERUNDERSØKELSEN

Lærerundersøkelsen omfatter som nevnt både kvalitative og kvantitative data. De to typer av data presenteres samlet. Framstillingen er disponert ut fra hovedtemaene i spørreskjemaet.

#### 3.1 Bakgrunnsinformasjon

Bakgrunnsinformasjonen innbefatter informantenes kjønn, faglige bakgrunn, ferdigheter på datamaskinen og hvem som har tatt initiativ til å bruke ClassFronter i de respektive studentgruppene.

Det er litt færre kvinner enn menn med i undersøkelsen. Av i alt 32 informanter er det 14 kvinner (43,8%) og 18 menn (56,3%).

Det er syv informanter (21,9 %) som har erfaring med ClassFronter fra heltidsstudier ved Hamar eller Elverum. Ni (28,1%) har erfaring fra enten fjernundervisning, deltidsstudier eller desentraliserte heltidsstudier. Fem (15,6 %) har erfaring fra flere arenaer. Fjernundervisning er for alle i denne sistnevnte gruppa én av de arenaene som de har erfaring fra. Dette medfører at litt under halvparten (43,7%, N=14) av informantene har erfaring fra studier hvor lærer og studenter ikke møtes jevnlig ansikt til ansikt på et av studiestedene. Åtte informanter (25%) har som nevnt ingen erfaring med ClassFronter i en undervisningssammenheng. Tre (9,4 %) oppgir 'kurs' som sin erfaringsarena. Det er her snakk om kurs i regi av Kurs- og oppdragsavdelingen ved LU.

Av de informantene som ikke har noen erfaring med ClassFronter fra undervisning er det en klar overvekt av kvinner. Seks av åtte er kvinner, to er menn. Bare én av disse har ikke fått opplæring på ClassFronter. Fem har deltatt på innføringskurs i regi av LU eller PITBULL-prosjektet. De to siste har fått individuell opplæring (jf. 3.2.1).

På spørsmål om hvem som har tatt initiativ til å bruke ClassFronter i egne studentgrupper, svarer 13 av 22 (59%) IT-tjenesten eller

koordinator.<sup>4</sup> Ni (40,9 %) oppgir at initiativet har kommet fra dem selv eller seksjonsmedlemmer. Ti informanter har ikke svart på dette spørsmålet. Av de ni som oppgir at initiativet har kommet fra dem selv eller seksjonsmedlemmer, har alle brukt ClassFronter i sin undervisning. Av de ti som oppgir at det er IT-tjenesten eller koordinator som har tatt initiativet, er det tre som ikke har brukt studienettet.

### 3.1.1. Egne ferdigheter på datamaskinen

En klar majoritet av informantene vurderer egne ferdigheter på datamaskinen som gode (85,7%, N= 24). Fire (14,3 %) ser på egne ferdigheter som dårligere enn middels (tabell 1).

**Tabell 1 Karakterisering av egne ferdigheter på datamaskinen**

	Antall	Prosent
Svært gode	6	21,4
Middels gode	18	64,3
Under middels	3	10,7
Svært dårlige	1	3,6
Total	28	100,0

Ikke svart = 4

To av fire som vurderer egne ferdigheter som under middels, har erfaring med ClassFronter i undervisningssammenheng, to har det ikke. Alle som vurderer egne ferdigheter som svært gode har slik erfaring.

### 3.1.2 Informantenes faglige bakgrunn

Som det framgår av tabell 2, er informantenes undervisningsfag plassert i tre grupper: praktisk-estetiske fag, teoretiske fag og 'andre fag'.<sup>5</sup> Flest informanter har bakgrunn fra et teoretisk fag (61,3%, N=19).

<sup>4</sup> Det er her snakk om koordinator for den desentraliserte allmennlærerutdanningen.

<sup>5</sup> Kategorien 'andre fag' representerer her IT for lærere og Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

**Tabell 2 Informantenes undervisningsfag sortert i grupper**

	Antall	Prosent
Praktisk-estetiske fag	8	25,8
Teoretiske fag	19	61,3
Andre fag	4	12,9
Total	31	100,0

Ikke svart = 1

Av de åtte som har bakgrunn fra et praktisk-estetisk fag er det kun to som har erfaring med ClassFronter fra en undervisningssituasjon. Hvor mange av disse åtte som har hatt tilgang på ClassFronter i sin undervisning framkommer ikke av tallene. Av de 19 som har bakgrunn fra et teoretisk fag er det kun 1 som ikke har noen erfaring med ClassFronter fra undervisning. I gruppa 'andre fag', har alle en slik erfaring.

### 3.2 Rammefaktorer

Rammefaktorene omfatter opplæringstilbudet, brukerstøtten og en vurdering av den tid hver enkelt lærer har hatt til å bli kjent med ClassFronter før aktiv bruk. Informantene uttrykker seg stort sett positivt både om det opplæringstilbudet de har fått og om brukerstøtten. Men forholdsvis mange av lærerne mener at opplæringen ikke har vært tilstrekkelig. Godt over halvparten av informantene synes videre at tiden til å bli kjent med ClassFronters muligheter før man tok det i bruk overfor studentene var altfor knapp.

#### 3.2.1 Opplæringstilbudet

Det er stor variasjon med hensyn til hvilken opplæring informantene har fått. Godt over halvparten (62,1%, N=18) har deltatt på innføringskurs i regi av LU eller PITBULL-prosjektet. Det er 4 av 29 (13,8%) som har fått en eller annen form for individuell veiledning, og like mange har fått 'annen opplæring'. Kategorien 'annen opplæring' dekker orientering på personalmøte + kurs betalt av Kurs- og oppdragsavdelingen ved LU. Tre informanter (10,3%) har ikke fått noen form for opplæring. (Se tabell 3.)

**Tabell 3 Hvordan opplæringen på ClassFronter har foregått**

	Antall	Prosent
Innføringskurs i regi av LU eller PITBULL-prosjektet	18	62,1
Individuell veiledning IT-tjenesten	2	6,9
Individuell veiledning kollega	2	6,9
Annen opplæring	4	13,8
Ingen opplæring	3	10,3
Total	29	100,0

Ikke svart = 3

#### *Vurdering av opplæringstilbudet*

Når det gjelder vurderingen av opplæringstilbudet mener et klart flertall av lærerne (76,1 %, N=16) at dette har vært meget godt (verdiene 4 eller 5 på en skala fra 1-5). Det er 3 av 21 (14,3%) som mener at det har vært middels godt (verdien 3). To (9,5 %) har vurdert det som dårlig (verdien 2). (Se tabell 4.) Det er viktig å merke seg at ingen av de som har vurdert opplæringstilbudet til verdien 2, har deltatt på kurs. Den ene har ikke fått noen opplæring, den andre har fått individuell veiledning av IT-tjenesten.

**Tabell 4 Vurdering av opplæringstilbudet**

	Antall	Prosent
Svært dårlig (1)	0	-
2,00	2	9,5
3,00	3	14,3
4,00	12	57,1
Svært godt (5)	4	19,0
Total	21	100,0

Ikke svart = 11

Det synes ikke å være noen systematiske forskjeller med hensyn til hvordan kvinnene versus mennene vurderer opplæringstilbudet. Det er én kvinne og én mann som vurderer opplæringstilbudet som dårlig (verdien 2). Og det er åtte kvinner og åtte menn som vurderer opplæringstilbudet til meget godt (verdiene 4 eller 5). Det kan heller ikke



ses noen klar sammenheng mellom egne ferdigheter på datamaskinen og hvordan opplæringstilbudet vurderes.

Det er 13 informanter som har kommentarer til opplæringstilbudet. Det er ikke mange kommentarer til en vurdering lik verdien 2, men ett eksempel er: «For lite tid avsatt.» Når det gjelder kommentarer til en vurdering lik verdien 3, er et eksempel på dette: «Jo, dette var ok, men ikke slik at man *har* det uten å praktisere det jevnt.» Stort sett er imidlertid kommentarene svært positive, og går på at kurset var svært greit og pratisk tilrettelagt. Andre ting som kommenteres er at det gikk for lang tid fra opplæringen til at en selv skulle praktisere kunnskapen. For eksempel sier en av informantene det slik: «Innføringen i bruk av ClassFronter var grei nok, men når man ikke bruker ClassFronter umiddelbart etter kurset, er det lett for at man glemmer hvordan det skal brukes. Dette skaper i neste omgang en terskel for senere bruk.» (Fem av informantene har liknende kommentarer.) Et svar som går litt videre på det samme temaet er følgende: «Greie kurs som en første innføring, men savner oppfølging og drøfting av den pedagogiske anvendelsen.» En av informantene synes at kurset fokuserte for mye på funksjoner som senere ikke har vært så aktuelle. Utsagnet støttes av en annen som skriver at kurset burde gått grundigere inn på enkeltdeler. En annen ønsker seg skriftlig informasjon i tillegg til selve innføringen og mulighet for repetisjon.

#### *Om opplæringen har vært tilstrekkelig*

Det er 9 av 22 informanter (40,9%) som mener at opplæringen på ClassFronter ikke har vært tilstrekkelig, 13 (59,1%) at den har vært tilstrekkelig.

#### *Forslag til forandringer av opplæringstilbudet*

Det er flere forslag til forandringer av opplæringstilbudet. Blant annet påpekes det fra en del av lærerne, at innføringskurset må bli bedre tilgjengelig. Det foreslås at kursene ikke bare må tilbys i undervisningstiden, og at det må tilbys to til tre kurs i løpet av studieåret.

Fire av kommentarene går på at det må bli bedre sammenheng mellom opplæringen på ClassFronter og mulighet og behov for å bruke det. En

uttrykker det slik: «Det er viktig at opplæringen blir gitt i en periode det er aktuelt å bruke kunnskapen/ ferdighetene.» En annen skriver: «...kurset må settes i kontakt med umiddelbar anvendelse.»

Tre av kommentarene går på bedre oppfølging av lærerne. En foreslår: «A) Danning av arbeidsgrupper innen hver fagseksjon, og B) seminar-samlinger på tvers av seksjonen med innlegg og debatt om den pedagogiske anvendelsen.» Et par foreslår oppfølgingskurs etter at man har arbeidet litt med ClassFronter i undervisningen. En av lærerne som selv har meget gode ferdigheter på ClassFronter, ønsker å bli brukt i opplæringen av kollegaene: «(Jeg) har ikke vært invitert til tilrettelegging av opplæring av kollegaer eller studenter. Dette kunne ellers vært en ide.»

### 3.2.2 Brukerstøtten

Som det framkommer av tabell 5 vurderer godt over halvparten (61,1%, N=11) av informantene brukerstøtten som meget god (verdiene 4 eller 5 på en skala fra 1-5). Vel en fjerdedel (27,8%, N=5) vurderer den til god (verdien 3). Det er 2 av 18 (11,1%) som har opplevd den som dårlig.

**Tabell 5 Vurdering av brukerstøtten**

	Antall	Prosent
Svært dårlig (1)	1	5,55
2,00	1	5,55
3,00	5	27,8
4,00	8	44,4
Svært god (5)	3	16,7
Total	18	100,0

Ikke svart = 14

Den ene som vurderer brukerstøtten til verdien 2, skriver at det har vært problemer med 'tilgang'. Også et par andre kommenterer det samme. De fleste kommentarene går på at når man har benyttet seg av denne tjenesten, har den fungert bra. Tre av informantene nyanserer imidlertid dette bildet noe. For eksempel skriver en: «Kvaliteten har vært avhengig av hvilken person jeg har fått kontakt med innenfor brukerstøtten.» En synes at det til tider er «...for lang ventetid når en henvender seg til

brukerstøtten.» Den samme informanten legger imidlertid til: «Den skriftlige starthjelpen for ClassFronter var til god hjelp.» Flere kommentarer til dette punktet går på at man har benyttet seg lite av tjenesten.

En av de som har vurdert brukerstøtten til 'svært god' skriver: «Hjelp alltid tilgjengelig. Forstår *alt*. Helt suverent, uten dem hadde vi ikke klart å gjennomføre dette. De satte alt i gang og har hjulpet oss underveis.»

#### *Om brukerstøtten har vært tilstrekkelig*

Et klart flertall av informantene synes at brukerstøtten har vært tilstrekkelig (82,4%, N=14). Tre (17,6%) vurderer brukerstøtten som utilstrekkelig. Det er imidlertid viktig å merke seg at kun 17 av 32 informanter har valgt å uttale seg om spørsmålet. Trolig må dette ses i sammenheng med at mange ikke har benyttet seg av tilbudet, eller benyttet det i svært liten grad.

#### *Forslag til forandringer av brukerstøtten*

Syv informanter har innspill i forhold til forandringer av brukerstøtten. Mange av kommentarene går imidlertid mer på hvordan brukerstøtten har fungert enn på forslag til forbedringer. Disse er referert ovenfor. Ett forslag til forandringer er at én person bør få hovedansvaret for brukerstøtten på ClassFronter.

To kommentarer går på at *studentene* nok har hatt større behov for brukerstøtte enn hva de har fått. En skriver: «I begynnelsen, tettere oppfølging av studentene eller mer utfyllende orientering ved orienteringen. Jeg tror at for mange hadde det vært best om de kunne ha hatt kontakt - uten at de oppsøkte det - med brukerstøtte etter at de hadde prøvde seg litt. Folk føler ofte at de er dumme som ikke får alt til og kvier seg for å spørre.»

#### *3.2.3 Tid til å gjøre seg kjent med ClassFronter*

Godt over halvparten av lærerne (57,9%, N=11) mener at de hadde for liten tid til å bli kjent med studienettet før de tok det i bruk overfor studentene. Omtrent en tredjedel (31,6%, N=6) følte det var godt med tid. (Se tabell 6.)

**Tabell 6 Tid nok til å bli kjent med ClassFronter før aktiv bruk i undervisningen**

	Antall	Prosent
Tiden var altfor knapp (1)	3	15,8
2,00	8	42,1
3,00	2	10,5
4,00	3	15,8
Det var rikelig med tid (5)	3	15,8
Total	19	100,0

Ikke svart = 13

Informantenes ferdigheter på datamaskinen synes ikke å ha hatt noen stor betydning for vurderingen av om tiden til å bli kjent med ClassFronter var for knapp eller tilstrekkelig. Av de som synes tiden var for knapp, er det informanter som mener de har svært gode ferdigheter, middels og under middels ferdigheter på datamaskinen. Tilsvarende i gruppa som vurderer at det var godt med tid.

Flere kommenterer at det er vanskelig å få satt av tid nok når det samtidig er mange andre arbeidsoppgaver som ligger og venter. En skriver: «Tiden ble altfor knapp fordi ClassFronter ble innført brått og 'kastet over' en som noe en bare skulle prøve ut.» En tredje følte seg «Kastet ut på dypt vann. Det viste seg at jeg kunne svømme.» En fjerde skriver:

Etter som eg sjølv er ny ved høgskolen og prøveperioden med ClassFronter kom i gang etter semesterstart, måtte eg berre prøve det ut etter kvart som behovet oppsto. Dette medførte ein del prøving og feiling (!), som tok mykje tid (og irritasjon) for meg og kanskje var uheldig overfor studentane. Men dette er vel eit typisk prøveperiode-problem, som lett kan unngås dersom bruken av ClassFronter blir ei permanent ordning.

Et par av lærerne kjente til liknende verktøy fra før. De trengte derfor ikke så mye tid til å bli kjent med ClassFronter. Men en av disse bemerker: «...det kan tenkes at administratorsnittet for nye lærere må gjennomgå noe.»

En annen av informantene skriver: «Jeg synes ikke det var så vanskelig å lære seg ClassFronter at det trengtes all verdens tid. Vi har også lært av

hverandre på teamet, og brukt hverandre som støtte. Men selvsagt – det var mange sider ved ClassFronter som jeg ikke brukte – hvis jeg skulle ha brukt dem, hadde jeg kanskje trengt lengre tid/mer opplæring/mer støtte.»

### 3.3 ClassFronter i en undervisningssituasjon

Hvordan den enkelte lærer har tatt ClassFronter i bruk i sin undervisning er et svært sentralt spørsmål i undersøkelsen. Det settes fokus på hvordan verktøyet har vært brukt, hva som har fungert bra, hvor problemene har vært, og studentenes holdninger til å ta ClassFronter i bruk. Siste deltema som kommenteres er ClassFronters muligheter i en undervisningssituasjon og hva som skal til for at lærerne tar studienettet mer i bruk eller utnytter det på nye måter. Informantene synes å se på ClassFronter som et godt verktøy til å administrere et studieforløp og distribuere fagstoff. Mange ser også andre bruksområder, men har ikke blitt stimulert nok eller hatt tid nok til å utvikle og utprøve disse idéene.

#### 3.3.1 Personlige funksjoner

Det er 21 informanter (65,6%) som har valgt å svare på hvilke personlige funksjoner de har brukt. Funksjonene skulle som nevnt rangeres slik at den som var mest brukt ble nr. 1. Funksjoner som ikke var brukt skulle ikke rangeres<sup>6</sup>. Resultatene framkommer i tabell 7.

Det er ikke store forskjeller i bruken av de ulike funksjonene. Men man kan kanskje se en liten tendens til at *min side*, *e-post* og *kalender* har vært de mest populære. Rundt halvparten av informantene har disse rangert på en av de tre første plassene. Det er imidlertid også ca. halvparten av lærerne som oppgir at de aldri bruker disse tre funksjonene. Et motsatt mønster viser seg med hensyn til funksjonene *kontakter* og *mitt arkiv*. Godt over halvparten av informantene (66,7%, N=14) har aldri brukt disse, en tredjedel (28,6%, N=6) har disse funksjonene rangert på en av de tre første plassene.

---

<sup>6</sup> Se kommentar til dette punktet i kap. 2.

**Tabell 7 Personlige funksjoner**

	Min side	E-post	Kalender	Kontakter	Mitt arkiv
Mest brukt	N=9 (42,9%)	N=9 (42,9%)	N=7 (33,3%)	N=5 (23,8%)	N=3 (14,3%)
2		N=1 (4,8%) (	N=1 (4,8%)	N=1 (4,8%)	N=2 (9,5%)
3	N=2 (9,5%)		N=2 (9,5%)		N=1 (4,8%)
4		N=1 (4,8%)		N=1 (4,8%)	N=1 (4,8%)
5					
Ikke brukt	N=10 (47,6%)	N=10 (47,6%)	N=11 (52,4%)	N=14 (66,7%)	N=14 (66,7%)

### 3.3.2 Bruken av funksjoner i ulike rom

I kapittel 2 er det gjort rede for enkelte reliabilitetsproblemer som knytter seg til lærernes informasjon om egen bruk av ulike funksjoner i forskjellige rom. På grunn av disse er det her kun valgt å kommentere noen tendenser.

Resultatene som presenteres innbefatter 11 informanter som har brukt 'fellesrom', 19 'klasse-/fagrom' og 5 'grupperom'. Fellesrom og klasse-/fagrom kommenteres samlet, grupperom for seg.<sup>7</sup>

Ingen av informantene har rangert funksjonene: *video*, *taole* og *Tetris* verken i fellesrom eller klasserom.<sup>8</sup> Det må her legges til at svært få grupper har hatt tilgang på disse funksjonene. Funksjonene *fellesskriving*, *prating* og *forum* synes spesielt lite brukt i fellesrommene. Ingen har rangert *fellesskriving*, to av elleve har rangert *prating* og tre av elleve *forum* i fellesrom. I klasserom er det 2 av 19 som har rangert *prating*, 7 som har rangert *fellesskriving* og 11 *forum*.

De funksjonene som framstår som mest brukt både i klasserom og fellesrom er *nyheter* og *læringstorg*. Kun én av lærerne har ikke rangert *nyheter* under klasserom, alle har rangert den under fellesrom. *Læringstorg* er den funksjonene som flest har plassert som mest brukt både i fellesrom og klasserom. Funksjonen *lenker* er det omtrent halvparten av informantene som oppgir at de har benyttet. Dette gjelder for både fellesrom og klasserom.

<sup>7</sup> Videre i framstillingen brukes klasserom som en fellesbetegnelse på klasse-/fagrom.

<sup>8</sup> Funksjonen 'Test' var ved en feiltakelse ikke med på listen over funksjoner.

To av informantene har kommentarer til funksjoner i klasserom. En av disse skriver: «Vi har lagt inn mye lærestoff. At disse er koblet til slik at vi kan redigere med hensyn til feil med FrontPage via nettet er viktig. Forum blir litt uoversiktlig etter hvert som mange innlegg kommer med.» En annen skriver: «Studentene er mest interessert i å få informasjon, ikke å diskutere på nettet.»

Det er som nevnt kun fem informanter som har rangert funksjoner i grupperom. *Video*, *taole* og *Tetris* er det ingen av disse som oppgir å ha brukt. Videre er det kun én av fem som har brukt *felleskriving* og *prating*, to har rangert *forum*. Alle har benyttet *deltakere* og kun én har ikke brukt *rom* og *lenker*. *Deltakere* er den funksjonen som flest har plassert som mest brukt.

En kommentar gir noe tilleggsinformasjon om bruken av grupperom. Vedkommende skriver at det har vært vanskelig å få studentene til å bruke grupperommet i prosjektarbeidet.

### 3.3.3 Innsyn i kollegaers klasse-/fagrom

Som det framgår av tabell 8, er det 13 lærere som har vurdert nytteverdien ved å kunne se inn i kollegaers klasserom. Svarene kan tyde på at det er flere enn de som har hatt denne muligheten som uttaler seg om spørsmålet. Resultatene er lite entydige. Det er nokså nøyaktig like mange som vurderer ordningen som *nyttig* som *lite nyttig* (38,5%, N=5). Tre av informantene (23,1%) vurderer nytteverdien til *middels nyttig* (verdien 3).

**Tabell 8 Nytteverdien ved å ha innsyn i kollegaers klasse-/fagrom**

	Antall	Prosent
Lite nyttig (1)	3	23,1
2,00	2	15,4
3,00	3	23,1
4,00	2	15,4
Svært nyttig (2)	3	23,1
Total	13	100,0

Ikke svart = 19

Fem av informantene har kommentarer til temaet. Tre av disse uttrykker seg positivt om det å kunne se inn i andres klasserom. En skriver: «Det er fint å følge med i hva andre gjør, da en kan få nye idéer.» En annen er i utgangspunktet positiv, men har hatt nok med sitt eget dette året, og legger til: «Med mer erfaring vil trolig overskudd til tverrfaglighet øke.» En av kommentarene får fram noe av den usikkerheten som synes å råde angående spørsmålet: «I tillegg til at nytteverdien ved ein slik mulegheit er liten, er eg heller ikkje sikker på om eg sjølv ville like at andre lærarar hadde tilgang til "mitt" stoff. Samtidig ville det kanskje vera positivt med ein slik tilgang, m.a. som ein måte å skjerpe krava til kva ein publiserer i fag-/klasseromma...?»

### 3.3.4 Hvordan ClassFronter benyttes i en undervisningssituasjon

Det synes å være en tendens til at ClassFronter oftest benyttes til å administrere undervisningen. Godt over halvparten av informantene (60,8%, N=14) oppgir en slik bruk enten *hver uke* eller *hver måned*. Et par av informantene skriver at frekvensen ofte er *hver dag*. Overraskende er det kanskje at 9 av 23 (39,1%) oppgir at de *aldri* eller kun *hvert semester* har anvendt ClassFronter til å administrere undervisningen.

Å benytte ClassFronter til å formidle fagstoff ser ut til å være nesten like vanlig som å bruke det til å administrere undervisningen. Vel halvparten av informantene (52,2%, N=12) oppgir at de bruker ClassFronter slik *hver uke* eller *hver måned*. Det er 3 av 23 informanter (13,0%) som aldri har brukt ClassFronter til dette. En av lærerne som har markert at ClassFronter brukes til å formidle fagstoff *hver uke* skriver at anvendelsen blir litt «...uregelmessig på grunn av at undervisning skjer bulkvis for fagene og som fjernundervisning.»

Når det gjelder spørsmålet om ClassFronter brukes til å bearbeide fagstoff, er det 9 av 23 (40,9%) som anvender ClassFronter til dette *hver uke* eller *hver måned*. Åtte (36,4%) oppgir frekvensen *aldri*. En av lærerne som har markert at ClassFronter anvendes slik *hver uke*, føyer til: «(Vi har) så vidt kommet i gang, men meningen er at det skal bli ukentlig.»



**Tabell 9 ClassFronter som redskap i undervisningen**

ClassFronter som redskap:						
Frekvens:	a) til å administrere undervisningstilbud	b) til å formidle fagstoff	c) til å bearbeide fagstoff	d) til å veilede studenter	e) i evalueringsarbeidet	f) for å få tilbakemelding fra studenter
aldri	N=3 (13%)	N= 3 (13,0%)	N=8 (36,4%)	N=9 (40,9%)	N=12 (60,0%)	N=14 (70,0%)
hvert semester	N=6 (26,1%)	N=8 (34,8%)	N=5 (22,7%)	N=6 (27,3%)	N=5 (25,0%)	N=3 (15,0%)
hver mnd.	N=7 (30,4%)	N=8 (34,8%)	N=5 (22,7%)	N=2 (9,1%)	N=2 (10,0%)	N=2 (10,0%)
hver uke	N=7 (30,4%)	N=4 (17,4%)	N=4 (18,2%)	N=5 (22,7%)	N=1 (5,0%)	N=1 (5,0%)
Total	N=23 (100%)	N=23 (100,0%)	N=23 (100,0%)	N=22 (100,0%)	N=20 (100,0%)	N=20 (100%)

Totalt antall respondenter i undersøkelsen = 32

Det er relativt få som anvender ClassFronter for å veilede studentene. En knapp tredjedel (31,8%, N=7) bruker ClassFronter til å veilede studenter *hver uke* eller *hver måned*. Litt under halvparten (40,9%, N=9) har *aldri* anvendt ClassFronter på denne måten.

ClassFronter ser også ut til å være lite brukt i evalueringsarbeidet. Det er bare 3 av 20 informanter (15%) som benytter ClassFronter på denne måten *hver uke* eller *hver måned*. Fem (25%) oppgir frekvensen *hvert semester*, mens godt over halvparten (60%, N=12) oppgir *aldri*. En av lærerne som bruker ClassFronter i evalueringsarbeidet *hver måned* skriver: «Vi gir tilbakemeldinger til studentene ved obligatoriske innleveringer.» En av informantene har ikke funnet en egnet frekvensanvisning, men skriver: «Ca hver 2. eller 3. uke, men dette synes vi ikke har fungert etter ønske. Det tar tid før studentene blir vant til dette.»

Relativt få lærerne synes å bruke ClassFronter for å få tilbakemeldinger fra studentene. Det er 3 av 20 (15%) som oppgir at ClassFronter brukes slik *hver uke* eller *hver måned*. Det er også tre som oppgir frekvensen *hvert semester*. Det er imidlertid et stort flertall (70%, N=14) som *aldri* bruker ClassFronter på denne måten. En kommentar til denne bruksmåten av

ClassFronter er: «For noen av studentene blir det for offentlig. De tør ikke si det de ville ha sagt i en ansikt til ansikt situasjon eller på et ark.»

### 3.3.5 Vurdering av ClassFronter som verktøy i en undervisningssituasjon

Godt over halvparten av informantene (59,1%, N=13) vurderer ClassFronter som et meget godt verktøy i undervisningen (verdiene 4 og 5 på en skala fra 1-5). Kun 2 av 22 (9%) mener at ClassFronter er et dårlig verktøy (verdiene 1 og 2). Se ellers tabell 10 nedenfor.

**Tabell 10 Vurdering av ClassFronter som verktøy i en undervisningen**

	Antall	Prosent
Svært dårlig verktøy (1)	1	4,5
2,00	1	4,5
3,00	7	31,8
4,00	11	50,0
Svært godt verktøy (5)	2	9,1
Total	22	100,0

Ikke svart = 10

#### *Hva som har fungert bra*

Det er 18 av 32 informanter som har valgt å uttale seg om hva som har fungert bra. Variasjonsbredden i svarene er stor. Det som hyppigst nevnes er at ClassFronter fungerer som en møteplass for studenter og lærere. I denne sammenhengen blir det også påpekt at det er fint med et område som bare deltakerne har adgang til. At læreren via ClassFronter kan ha direkte kontakt med enkelte studenter framheves også som et pre. Videre at studentene via ClassFronter kan levere inn oppgaver.

Flere av informantene nevner forhold som berører temaene informasjon og administrasjon. En skriver om det som har fungert bra: «Å administrere kurset – oversikt over studentene, legge ut fagstoff, sende e-post etc. Rent pedagogisk har dette den fordel at studentene har tilgang til oppdatert info hele tida.»

ClassFronter som en arena hvor studentene kan få hjelp til å bearbeide fagstoff, har flere av lærerne positive erfaringer med. Om det som har

fungert bra skriver en: «Bearbeide fagstoff, arbeidsoppgaver til studentene, støtteark til forelesninger og lignende.» Og: «Å kunne lage et kart eller en faglig veiledningssti i rommet 'lærestoff', bidrar til at studentene holder seg tettere til progresjonen i kurset.»

At ClassFronter også kan være nyttig for å forberede studentene til undervisningstimene påpekes av et par av informantene. En skriver: «I den grad eg har lagt ut dokument og sendt ut meldingar tidsnok, har bruken av ClassFronter bidratt til at studentane har vore betre førebudd til undervisningsdagane.»

Kun én av lærerne nevner ClassFronter som et redskap i samarbeidslæring:<sup>9</sup> «Ein annan fordel er at studentane kan *samarbeide* i gruppearbeid.»

Flere av lærerne som underviser i IKT påpeker at for deres studenter er det et poeng å lære å mestre et slikt verktøy. En skriver: «Positivt å øve studentene opp i denne arbeidsformen, da jeg tror denne måten å arbeide på vil bli viktig i framtiden.»

En av lærerne framhever ClassFronters enkle design. «Det er effektivt, lite sløsing på design og fikst innhold. Slik skal IKT være – redskap, ikke tidsstjelende.»

En lærer som bruker ClassFronter i egne undervisningstimer skriver om det som har fungert bra med verktøyet: «Lettere å drive smågruppebasert undervisning ved at studentene kan sitte foran hver skjerm og løse oppgaver som kollokvium. Får dermed bedre tid til hver enkelt student. Studentene virker mer konsentrerte om faget.»

#### *Hvor de største problemene har vært*

Det er 23 informanter som har uttalt seg om problemer som har oppstått ved anvendelse av ClassFronter i undervisningen. To temaer er de mest omtalte. Det ene går på knapphet på tid til å bli kjent med ClassFronters

---

<sup>9</sup> Samarbeidslæring brukes i denne sammenhengen om arbeid i "små grupper för att nå gemensamma mål." Studentene har ansvar både for egen og gruppas læring. (Sahlberg, P. og A. Leppilampi.1998:75)

muligheter som et redskap i undervisningen, det andre på studentenes holdninger til ClassFronter. En skriver om det førstnevnte temaet: «Det tar tid å bli kjent med hjelpemidlet.» En annen: «Vi burde kanskje ha fått mer tid til å samtenke / planlegge undervisning med de nye tekniske hjelpemidlene.» Et annet nært beslektet tema omtales slik: «Irritasjon over at eg ikkje har hatt god nok tid til å bruke ClassFronter ofte nok og lenge nok til å halde kunnskapar og ferdigheitar ved like.»

Noen lærere har opplevd studenter som ikke tar ClassFronter i bruk.<sup>10</sup> En skriver: «Når studentene benytter det i liten grad, er det et spørsmål hvor mye tid lærer skal bruke på det.» Noen av lærerne har erfart at også kursdeltakere kan være vanskelige å motivere til å bruke ClassFronter.

Dette semesteret var det meningen å la ClassFronter gå inn som del av et kursprogram rettet mot Statens utdanningskontor. Planen var å ta i bruk ClassFronter mellom de fysiske samlingene våre. Alle ansatte ved SU har fått en skoleringsøkt på bruk av ClassFronter - på 1 time - men ingen tar verktøyet i bruk. (Alle ansatte har egen PC på egen arbeidsplass, alle har fått tildelt passord.)

Vanskeligheter med å få studentene til å bruke verktøyet til samarbeidslæring nevnes også av et par av lærerne. En skriver: Et problem har vært «... å få studentene til å bruke grupperommet i prosjektarbeid. Men jeg ser at dette kunne vi som lærere ha gjort noe med for eksempel ved å tvinge studentene til å bruke rommet.»

Et problem som kanskje bør ses i sammenheng med det ovenfor nevnte, er opplæringen og brukerstøtten til studentene. «Problemet er *studentenes opplæring/støtte*,» skriver en av informantene. Og en annen: «Beklageligvis var det ikke mulig å gi studentene i basisgruppene jeg hadde, veiledning i bruk av ClassFronter. Tror det ville blitt brukt mer og helt annerledes med opplæring av studentene.»

Et siste forhold som også vedrører studentenes bruk og holdning til ClassFronter, omtales av en av lærerne slik: «ClassFronter er meget

---

<sup>10</sup> Det bør her nevnes at de fleste av lærerne (12 av 17) har et positivt inntrykk av studentenes holdninger til å bruke ClassFronter, jf. kap. 3.3.7.

upersonlig. Vi har bedt studentene om å ha med bilder av seg selv som vi kunne legge inn, men dette har de vært sjenerte i forhold til.»

En skriver: «Tekstbehandlingsprogram er tungvint. Tungvint å måtte slette dokumenter når vi gjør endringer.»

En mindre gruppe av informantene har opplevd tekniske problemer. Problemer med adgangen til studienettet nevnes av flere: «Det bør virke når man bruker sitt rette passord.» Og en annen: «Rot med passord.» Adgangsproblemene har også rammet studentene: «Studentene får ikke alltid tilgang og jeg må legge inn stoff for dem.» Et annet forhold som tas opp av en av lærerne er at vedkommende ikke ble gitt tilstrekkelig adgang fra starten av: «...alt måtte innom Svein. Dette førte til en del forvirring hos studentene.» Nok et teknisk problem omtales slik: «...det er *ganske håpløst* at ClassFronter krever den nyeste nettleseren (Explorer) slik at det ikke fungerer så godt med Netscape. Især dumt når skolens studentmaskiner stort sett er utstyrt med Netscape.» Frustrasjon over at man ikke kan stole på at alle i studentgruppa får den informasjonen man legger ut på ClassFronter påpekes også:

Dessutan vil eg i denne sammenhengen peike på at bruken av ClassFronter i mange tilfeller bør *erstatte* papirversjonen av informasjon til studentar. I bruken min av ClassFronter hittil har ClassFronter og papirversjonar hatt overlappende funksjon, og det er alltid nokon som anten ikkje får fram den elektroniske versjonen via ClassFronter eller ikkje har fått tak i papirversjonen. Dette problemet er naturleg nok større når det gjeld den desentraliserte undervisninga, fordi disse studentane sjeldan er her på Hamar.

Mangel på tid ble nevnt ovenfor, da knyttet til tid til å gjøre seg kjent med ClassFronter før en tok det i bruk overfor studentene. Tid nevnes også som et problem når verktøyet er tatt i bruk i undervisningen. En skriver: «Det har vist seg å vera vanskeleg å leggja ut stoff tidsnok.» En annen innfallsvinkel er denne: «Problemet er å få tid til å planlegge/strukturere egen undervisning slik at dette (*ClassFronter*) kan brukes. Det krever en annen innsats i forhold til tilsvarende undervisning i ordinære klasser på Hamar.» Det finnes også en tredje innfallsvinkel til temaet. Å bruke ClassFronter, skriver en «...krever mye oppfølging av lærer.»

To av informantene har opplevd problemer knyttet til oppstartsperioden, men ikke til driften: «Det er alltid en terskel å komme over som fersk bruker, men når denne er overvunnet går det greit med mindre maskinene streiker.»

To informanter har ikke følt noe behov for å bruke ClassFronter i sin undervisning: Den ene uttrykker dette slik: «Jeg har ikke benyttet ClassFronter i forbindelse med min undervisning på Leira og Roa. Dette skyldes i vesentlig grad at jeg har hatt undervisning på stedet hver gang, og ikke har hatt behov for kontakt med studentene i tiden mellom.» Den andre skriver:

Min bruk av ClassFronter har vært nokså begrenset. En hovedgrunn til det var at opplæringen i programmet kom på et uheldig tidspunkt. Dessuten har jeg hatt god personlig kontakt med Leira-studentene ettersom jeg har reist mye dit. Mot slutten av studieåret har jeg lagt ut nyheter på ClassFronter og jeg har så vidt prøvd å legge ut innlegg under Forum.

### 3.3.6 Forandringer av egen undervisningspraksis

Som det framgår av tabell 11, er det kun 4 av 19 (18,1%) som mener at ClassFronter i stor grad har forandret egen undervisningspraksis (verdiene 4 eller 5 på en skala fra 1-5). Nesten halvparten (45,5%, N=10) synes at ClassFronter i svært liten grad har ført til forandringer (verdiene 1 eller 2). Åtte (36,4%) har opplevd moderate forandringer (verdien 3). Et klart flertall (81,8%, N=18) ser dermed ut til å ha opplevd små eller moderate forandringer.

**Tabell 11 I hvor stor grad ClassFronter har forandret egen undervisningspraksis**

	Antall Prosent	
I svært liten grad (1)	3	13,6
2,00	7	31,8
3,00	8	36,4
4,00	3	13,6
I svært stor grad (2)	1	4,5
Total	22	100,0

Ikke svart =10

En av informantene som mener at ClassFronter i liten grad har medført endringer, skriver som begrunnelse for sin vurdering: «Forandringene har bare vært til (2) fordi den (ClassFronter) har bekreftet mønstre fra andre elektroniske læringsmiljøer, som jeg hadde på forhånd.»

#### *Vurdering av forandringene*

Informantene ble videre bedt om å vurdere om forandringene i egen undervisningspraksis i hovedsak har vært positive eller negative. Et klart flertall (89,5%, N=17) karakteriserer forandringene som overveiende positive (verdiene 4 eller 5 på en skala fra 1-5). Det er ingen som karakteriserer forandringene som overveiende negative. Det er 2 av 19 (10,5%) som karakteriserer forandringene som mer nøytrale (verdien 3). (Se tabell 12.)

**Tabell 12 Karakterisering av forandringene i egen undervisningspraksis**

	Antall	Prosent
I hovedsak negative (1)	0	
2,00	0	
3,00	2	10,5
4,00	11	57,9
I hovedsak positive (2)	6	31,6
Total	19	100,0

Ikke svart =13

Ser man tabell 11 og 12 i sammenheng, kan man si at de fleste av lærerne kun har opplevd små eller moderate forandringer i egen undervisningspraksis, men de forandringene som har skjedd synes i overveiende grad å bli vurdert som positive.

#### *Hva forandringene har bestått i*

Det er 14 lærere som har valgt å beskrive forandringer i egen undervisningspraksis som følge av at ClassFronter er tatt i bruk. En del av kommentarene går på at forarbeidet til forelesningene har blitt annerledes. En skriver: «Tidligere ferdig med undervisningsopplegg.» Og en annen: «Det krever mer planlegging, du må ha mye av stoffet ferdig lenge før du egentlig bruker det. Krever mer helhetlig planlegging, langsiktig planlegging.» En tredje påpeker at det blir mer

aktivitet i timene når man i forkant av undervisningen har lagt ut aktuelt stoff slik at studentene er mer forberedt på det som skal gjennomgås.

At ClassFronter letter arbeidet med å legge ut stoff/informasjon til studentene påpekes av flere. En skriver: «... det har gått raskere og meir smertefritt å få ut informasjon til studentane.» At dette medfører mer skriftlighet for læreren er også et moment som kommenteres.

Tre av lærerne nevner at ClassFronter har medført forandringer i kontakten med studentene: «Tettere kontakt med fjernundervisningsstudentene,» skriver en. Og en annen: «E-mail via Fronter. Innlevering av obligatorisk oppgaver ved hjelp av ClassFronter.»

En av innformatene beskriver forandringene i egen undervisningspraksis slik: «Økt vekt på tekniske hjelpemidler.»

At bruken av ClassFronter fører til at man som lærer må tenkte igjennom rollene i undervisningssituasjonen er også et moment som tas opp. Å bruke ClassFronter, skriver en, har ført til «... en klargjøring av ulike roller som foreleser og veileder på den ene siden og studentrollen (som gruppedeltaker, tilhører, individuelt arbeid) på den andre siden. Forskyvning fra å fokusere på foreleserrollen og veileder/vurdererrollen til læringsprosesser hos studenten og hva jeg som lærer bør initiere i den sammenheng!»

### *3.3.7 Studentenes holdninger til ClassFronter vurdert av lærer*

Det er 12 av 17 informanter som har et positivt inntrykk av studentenes holdninger til å bruke ClassFronter. En uttrykker seg slik: «Positivt inntrykk! De har tatt i bruk dette hjelpemidlet mer offensivt og konstruktivt enn jeg som lærer.» En annen: «Stort sett positivt. Dei set pris på den uavhengigheiten av tid og sted som verktøyet gir.» Og en tredje: «Studentene virker gjennomgående positive og har oppfordret meg til å bruke det, men det er tungvindt at ikke alle studentene har tilgang til ClassFronter hjemme.» Og en fjerde: «Studentene føler seg fint til rette med at ClassFronter er *enkel* i sin utforming og har fine muligheter, dersom læreren kan integrere pedagogikk og IKT.» Og en femte: «Når det gjelder ClassFronter og Behov og Begjær – har selv de



studentene som ikke kunne særlig mye IKT blitt med og synes det er et brukbart verktøy.»

En av informantene påpeker studentenes positive holdning til ClassFronter, men tar også opp noen problemer i sakens anledning:

Eg opplever at studentane er positive til bruken av ClassFronter, men at dei samtidig har for dårlege ferdigheitar og utstyr til sjølv å bruke det aktivt. Studentane sine ferdigheitar kan ein kanskje betre på med meir kursing, men først og fremst ved å gjera bruken av ClassFronter nødvendig og kanskje obligatorisk – da held dei også kunnskapar og ferdigheitar varme. Så er det eit spørsmål om utstyr. Her meiner eg at høgskolen burde avgrense sitt ansvar til tilgjengelegheit og utstyr for studentars bruk av ClassFronter til studiestad, ikkje til kvar einskild students private PC.

Noen av informantene har som tidligere nevnt, et mindre positivt bilde av studentenes holdninger til å bruke ClassFronter. Fem av lærerne beskriver studentenes holdninger som avventende eller direkte negative. En skriver: «Avventende – jeg vet ikke om de så helt verdien av tilbudet. Det er nok et mindre behov når klassen er mye samlet og bor på samme sted.» Og en annen: «Mange skeptiske. Mange med problemer.»

Noen av informantene har brukt ClassFronter i forbindelse med kurs for Statens Utdanningskontor. En av disse skriver «...Kursdeltakerne har ikke brukt muligheten.»

Et av svarene referert ovenfor antyder en sammenheng mellom type studietilbud og studentenes interesse for å bruke ClassFronter. En slik sammenheng er ikke mulig å spore i dataene. Av de informantene som uttrykker seg positivt om studentenes holdninger til ClassFronter har to av tolv sin erfaring fra studier hvor studentene møter lærer ansikt til ansikt jevnlig (heltidsstudier på campus). Av de med et mer negativt inntrykk av studentene holdninger, har én av fem erfaring fra tilsvarende studier. To informanter vil ikke uttale seg om spørsmålet.

### *3.3.8 ClassFronters muligheter i en undervisningssammenheng*

Det er 22 informanter som har uttalt seg om hvilke muligheter de mener ClassFronter har i en pedagogisk sammenheng. Av disse er det 14 som

uttrykker seg positivt om mulighetene, 6 er mer avventende og 2 er skeptiske.

Ulike tema berøres av lærerne. Ett av temaene som går igjen er betydningen av ClassFronter i den desentraliserte undervisningen: «Et godt og hensiktsmessig hjelpemiddel for å tilrettelegge læringsprosesser! Særlig i desentraliserte studietilbud er dette et svært godt hjelpemiddel! Både til å administrere et undervisningstilbud, men også i faglig sammenheng. Men for å lage *gode og hensiktsmessige* opplegg kreves mye tid og kreativitet!» En annen uttrykker seg slik: «Jeg tror de funksjonene som fordrer deltakelse fra både studenter og lærere, for eksempel *forum* og *prating* kan være spesielt hensiktsmessige i fjernundervisningen.» Et par andre er litt mer forbeholdne: «Egner seg nok bedre på desentraliserte tilbud. Krever mye oppfølging fra lærer og interesserte studenter.» Og: «Jeg er usikker på hvor stor nytten er i forhold til studentene en har i nærheten hele tiden.»

ClassFronters muligheter til å forandre undervisnings- og læringsmetodene til det bedre, kommenteres også av flere: «ClassFronter er et verktøy med store muligheter pedagogisk. ClassFronter kan støtte en overgang fra formidlingspedagogikk til mer problembasert læring der studentenes selvstendige arbeid er i sentrum. Dette går ikke av seg selv, men krever nytenkning og ombygging av måten vi legger opp undervisningen på.» Og: «Godt egna til å få økt fleksibilitet inn i studiet. Gjennom kombinasjonen fysisk møte og nettbasert, kan studenter og høgskole imøtekomme målgruppas behov for fleksibilitet – både på veiledning og vurdering.» En annen ser mulighetene, men er litt avventende til om det er realiserbart:

Jeg tenker meg da at det i første omgang kan bli en møteplass for de ulike kursene der vi kan diskutere faglige spørsmål, 'lime' inn relevante tekster o.l. Det vil da være for de studentene og lærerne som har overskudd og vil mer enn bare det nødvendigste. Lenger fram for mitt vedkommende ser jeg at ClassFronter kan bli en undervisningsmåte. Jeg har likevel i dag vanskelig for å forestille meg dette. Men det kan komme av at jeg ikke er riktig fortrolig med det ennå.

Et par andre kommentarer går på IT-mediets krav om skriftlighet. Kommentarene ser dette fra to sider. Først den positive innfallsvinkelen til temaet: «I tillegg trur eg at ClassFronter kan gi store mulegheiter med omsyn til norskfaglege sentrale tema som skriving generelt og prosessorientert skriving spesielt. (Lett og raskt å sende ut/ta imot dokument, lett å gi/møte respons.) Også dette er særskilt viktig i den desentraliserte utdanninga.» Så den mer forbeholdne: «For studenter som ikke er skriftlig anlagt kan bruken av ClassFronter bli til hindring. Men med innføringen av lyd og strømmende video ville det hjelpe denne gruppen.»

Et par av informantene mener at ClassFronter bør brukes i større omfang ved høgskolen: «Bør tilbys for alle studier. Effektivt. Enkelt (positivt ment).» Og en annen: «Jeg ser for meg at vi må satse på dette i framtidig høgskolepedagogikk.»

En av lærerne ser både store muligheter ved ClassFronter og faren for at et slikt verktøy bidrar til å viske ut skillet mellom arbeidstid og fritid:

Ser mange muligheter. Vil lære meg mer. Håper å få mer dokumentasjon på alt som skjer, blir gjort, sagt og formidlet. Håper å kunne strukturere eget arbeid (arbeidstid) friere med dette. (-> eventuelt kveldsjobbing). Dette kan føre til 'døgnet rundt' jobbing. Slik at arbeidstid /fritid blandes mer og mer med hverandre -> gir følelsen av at "jeg er alltid på jobb", hvis vi ikke er obs på det.

En annen som også berører temaet 'tid', men fra en litt annen innfallsvinkel skriver: «Ideelt sett er mulighetene mange og gode. Særlig tenker jeg på mulighetene til å aktivisere studentene og veilede disse personlig. Men dette krever også mer tid på studentrelatert aktivitet.»

Et par av lærerne ser problemer med å bruke ClassFronter i noe særlig omfang i sitt fag på grunn av fagets egenart:

I noen grad kan ClassFronter være til nytte også i mitt fag (drama). Dette til å gi beskjeder, holde kontakt, gi tilbakemeldinger på oppgaver etc, men i liten grad direkte knyttet til undervisningen. Det er selvfølgelig også i noen grad avhengig av hvordan undervisningen legges til rette på undervisningsstedet, hvor lang tid mellom hver økt osv.

En av informantene påpeker viktigheten av at et slikt verktøy fungerer teknisk for at det skal være et hjelpemiddel en bruker: «Til mitt bruk har det fungert tilfredsstillende. Men generelt er det å si om IT at det kan virke svært plundrete, om alt ikke fungerer som det skal føler mange seg hjelpeløse dersom de har basert sin pedagogikk for mye på IT.»

### 3.3.9 Hva som skal til for at ClassFronter brukes mer eller benyttes på nye måter

Det er 19 informanter som uttaler seg om betingelser for å utnytte ClassFronter mer eller på nye måter. Av disse er det ti som tar opp temaet *tid*. En skriver: «Jeg må få mer tid til å etablere hele systemet, altså bli kjent med denne arenaen. TID mangler fordi vi har allerede har for mye å gjøre.» En annen uttrykker seg slik: «Meir tid til å arbeide med den pedagogiske bruken av verktøyet. Kanskje treng vi hjelp til å komme i gang med dette. Seminar av typen 'korleis bruke ClassFronter til å betre læreprosessen', gjerne med eksterne forelesarar med spisskompetanse.»

Flere av informantene påpeker at det både handler om tid og et faglig miljø: «Som faglærer har *tiden* ikke strukket til, og jeg har følt meg svært alene på min fagseksjon om disse utfordringene. (*Det vi trenger er*) mer *tid* og ikke minst et *faglig-pedagogisk forum* der en kan drøfte ulike sider av en tilrettelagt læringsprosess hos en studentgruppe.» Og en annen: «Alle lærere på et trinn (i faget) eller i klassen bør samordne en del arbeidsoppgaver og bruksområder.» En tredje uttrykker seg slik om det som må til for at studienettet skal tas mer i bruk: «At bruken av ClassFronter blir fokusert i studiet, og at vi planlegger felles med tanke på bruk.»

At bruken står i forhold til opplæringen og oppfølgingen både av lærere og studenter, påpekes av tre av informantene. En skriver om det han/hun mener er viktige betingelser for at ClassFronter skal tas mer i bruk: «Skolering av studenter og fagpersonell i bruk av verktøyet.» En annen uttrykker dette slik: «Meir opplæring og oppfølging.»

En av informantene er ikke helt fornøyd med selve verktøyet og setter egen bruk av ClassFronter i sammenheng med dette: «Større fleksibilitet i Layout. Lettere adgang til endring av nyheter for de som er ansvarlige for kurset. Bedre kontroll hos ClassFronter sentralt at deler av programmet ikke faller ut (dette har vi opplevd flere ganger).»

En av informantene skriver at det som skal til for at studienettet tas mer i bruk er at vedkommende får undervisning på et desentralisert tilbud. En annen: «Konkrete utfordringer som for eksempel produksjon av nye læremidler.»

En av informantene ville svært gjerne bruke ClassFronter, men har ikke fått tilgang på dette verktøyet:

Jeg er jo blant de som ikke er blitt tilbudt/opplært til å ta dette verktøyet i bruk, til tross for at jeg har bedt om det. Skal jeg kunne bruke dette til neste år, må både jeg + klassene bli opplært i dette på begynnelsen av semesteret – *helt* i starten. Min erfaring er at mange av studentene ikke en gang har egen PC – og at de ikke er helt bekvemme med PC-bruk – selv om *alle* har levert siste innlevering på PC i år. Jeg vil jo gjerne si at jeg også ville ha litt 'forsprang' på studentene når det gjelder opplæringa. Dette fordi jeg tror de fleste av dem kanskje 'tar' dette raskere enn meg (!!!) Det burde de i alle fall!

### **3.4 Andre kommentarer**

Det er i alt fem kommentarer som ikke kommer inn under noen av de andre hovedpunktene i skjemaet. En skriver om viktigheten av stabilitet med hensyn til programvare: «Viktig at vi ikke skifter til annet program, men fortsetter og intensiverer opplæringen av ledelse, undervisningspersonalet og ikke minst studentene.» En annen påpeker at det er bra at det skjer en evaluering. En informant skriver: «Berre at eg synast at det har vore spennande og utviklande å få vera med på dette.»



## 4 RESULTATER STUDENTUNDERSØKELSEN

### 4.1 Bakgrunnsinformasjon

Det er som nevnt nesten dobbelt så mange kvinner som menn med i studentundersøkelsen: 13 kvinner og 7 menn. Samtlige synes å ha tilstrekkelige ferdigheter på datamaskinen til å ta ClassFronter aktivt i bruk.

#### 4.1.1 Egne ferdigheter på datamaskinen

Alle informantene beskriver egne ferdigheter på datamaskinene som rundt middels gode, noen 'middels pluss' og noen 'middels minus'. I to av intervjugruppene blir det sagt at en del av klassekameratene har svært dårlige ferdigheter på datamaskinen. En sier: «Det er mange som ikke kan bruke Word, gå inn å hente stoff på nettet, skrive ut en artikkel. Noen skriver for hånd fordi de synes det er så uoverkommelig å bruke datamaskinen. Det er mange som ikke har nysgjerrighet og tro på seg selv i forhold til å bruke datamaskinen.» En av studentene i en annen intervjugruppe sier at hun kan det mest grunnleggende, men har problemer med å laste ned fra internett og sende ting ved hjelp av e-post. Det å laste ned er det kun én i hennes studiegruppe som kan. Når hun sitter alene kan hun ikke få gjort dette. Ingen synes imidlertid å ha så dårlige ferdigheter på datamaskinen at dette har hindret dem i å ta ClassFronter i bruk.

### 4.2 Rammefaktorer

Den viktigste rammefaktoren er tilgang til maskiner med internett. For en mindre gruppe studenter er ikke dette skikkelig på plass. Opplæringstilbudet og brukerstøtten har for de fleste fungert greit, men mange ønsker seg mer opplæring.

#### 4.2.1 Tilgang på datamaskin og internett

De fleste av informantene har tilgang til en datamaskin enten hjemme eller på jobb. Men ikke alle har tilgang til internett fra disse plassene. I en av gruppene anslår man at vel 25% av klassen ikke har tilgang på internett hjemmefra. Alle har tilgang på internett på undervisningsstedet. For noen ligger imidlertid undervisningsstedet svært langt unna bostedet.

Studentene i den desentraliserte allmennlærerklassen på Otta rapporterer om visse problemer knyttet til bruken av datamaskinene på undervisningsstedet. Studentene bruker maskiner på et felles datarom for hele skolen. Høgskolen har en avtale med den videregående skolen om dette. Problemet består i at andre brukere fortrenger høgskolens studenter. En student beskriver situasjonen slik: «Det skal egentlig være for oss hele tiden det rommet, men jeg synes det er greit at det kommer en (fra en annen gruppe) dersom det er ledig, men plutselig kommer det så mange.» En av de andre studentene i intervjugruppa gir følgende eksempel:

Jeg satt på datarommet her også kom det en klasse da, - ja de hadde fått beskjed om at de kunne være her - om det var greit, om det var plass? Ok, men så plutselig kom det en annen klasse fra ungdomsskolen som skulle få informasjon, veiledning og framvisning osv. Da var det plutselig tre forskjellige grupper som var inne på likt. Og alle hadde fått beskjed om at de kunne være der. Jeg bare gikk jeg da. Men 'rotet' er herfra.

Allmennlærerstudentene som tar studiet på campus, sier at stort sett er det grei tilgang på datamaskiner på høgskolen. Men spesielt i prosjektperioder kan det være større etterspørsel enn tilgang på maskiner.

#### 4.2.2 Opplæringstilbudet

Den opplæringen klassene har fått på ClassFronter har vært litt varierende. Kun én av klassene har ikke fått noen form for opplæring. Her har faglærerne delt ut en skriftlig veiledning. Veiledningen var grei nok sier informantene, men: «Vi fikk ikke noen opplæring av en person. Jeg har en følelse av at mange ikke har brukt det (*ClassFronter*) og tror at det er noe av grunnen.» En annen i gruppa legger til: «Kanskje mange



som ikke hadde så god kjennskap til data, fikk litt problem da, ikke ble interesserte.»

I to av klassene har IT-veileder stått for opplæringen. I to andre klasser er det i hovedsak faglærere som har tatt på seg denne jobben. Studentene uttrykker stort sett tilfredshet med det tilbudet de har fått. En av studentene som har deltatt på opplæringskurs ledet av IT-veileder sier: «Det var passe mengde vi fikk første gangen (...).» Tre av gruppene etterlyser imidlertid mer opplæring.<sup>11</sup> Dette mer er både et generelt kurs i datakunnskap/-ferdigheter og oppfølging av 'innføringskurset'. En av studentene sier det slik: «Mer kurs i generelle ferdigheter på datamaskinen. Det skulle være en del av det første vi lærte når vi ser hvordan vår skolehverdag blir. At ikke data er obligatorisk pensum på en eller annen måte det er skummelt.» Om et oppfølgingskurs på ClassFronter sier en:

Må ha et introduksjonskurs, og så kjøre et kurs senere, for det blir for mye informasjon om alt skal komme på en dag. Det er mye lettere å fange opp ting når du er inne i det enn når alt er nytt. Introduksjonskurs med basiskunnskaper og så bruke det en stund og da dukker problemene opp, også kan vi diskutere dette (*på et oppfølgingskurs*).

Flere av klassene har i tillegg til opplæringen fått beskjed om at de må prøve seg fram selv. Denne læringsstrategien synes studentene å ha opplevd svært forskjellig. Studentenes motivasjon for å bruke IT-mediet kan ha vært en viktig faktor her, det samme kan lærernes tilrettelegging av studentenes utprøvinger. Det virker som studentene på *IT for lærere* har tatt denne utfordringen greit. En av disse studentene sier: «Det var jo lagt opp til å lære funksjonene ved siden av, selv om det var en praktisk ting vi skulle gjøre i studiet. De første leksene var jo sånn. Så da klødde vi oss i hodet og dreiv på litt.» «Så lærte vi det og,» legger en annen til. En av informantene fra den desentraliserte allmennlærergruppa uttrykte seg slik om den samme læringsmetoden: «De sier vi skal prøve oss fram, men hen vi skal leite og hvordan vi skal finne fram, det er ikke så enkelt.»

---

<sup>11</sup> Den gruppen som ikke etterlyser mer opplæring er *IT for lærere*.

Viktigheten av at studentene blir stimulert til å ta ClassFronter aktivt i bruk etter introduksjonskurset, blir framholdt av tre av gruppene. Blant annet blir dette uttrykt slik:

Dårlig start: Det var nokså tomt det som var inni der. Det har også gått en god del tid før lærerne begynte å bruke det, og dermed så fikk vi en litt dårlig start. Hadde det fra starten av blitt lagt ut en hilsning fra alle lærerne, at det kanskje lå noe stoff der helt fra starten av fra alle, hadde det vært lettere å bruke det, så hadde vi kommet mye raskere i gang. Så jeg tror nok det var litt sånn banesår at det startet med litt lite innhold.

#### *4.2.3 Brukerstøtten*

Hvem som har gitt studentene brukerstøtte har variert fra klasse til klasse. Alle klassene har hatt muligheten til å kontakte IT-ansatte ved høgskolen. To av klassene har hovedsakelig forholdt seg til disse. Faglærer er den som er mest kontaktet i to av klassene. En femte gruppe oppgir et lite knippe av hjelpere. Denne klassen holder til på en videregående skole. På denne skolen er det egne IT-lærere. Disse har hjulpet studentene med noen generelle data-problemer. Ellers har en vaktmester ved skolen hjulpet dem og elever ved skolen som tar IT som fag. Ingen av disse personene er engasjert av høgskolen for å bistå studentene. Medstudenter blir framholdt som svært viktige støttespillere når IT-problemer dukker opp. Studentene som har søkt råd hos IT-ansvarlige ved høgskolen virker godt fornøyd med den hjelpen de har fått. En student sier: «Svein Foss har vært veldig behjelpelig og har svart på e-poster svært raskt.»

En av studentene i den desentraliserte allmennlærerutdanningen har idéer til hvordan brukerstøtten kan forbedres for deres del: «Der og kunne Hamar vært flinkere til å bruke studiehalvtimen til å komme med slike små informasjonsmøter eller gi råd. Denne timen brukes aldri. Det er viktig for oss som er så langt unna der det skjer.»

### **4.3 ClassFronter i en undervisningssituasjon**

Det settes fokus på hvordan studentene har opplevd bruken av ClassFronter i sitt studie, hva det har betydd for dem, hvilke muligheter de ser med verktøyet og hva som skal til for at de tar det mer i bruk.

Majoriteten av studentene uttrykker seg svært positivt om ClassFronter som et redskap i en studiesituasjon. Det er også et stort flertall av informantene som mener at både lærere og studenter burde bruke studienettet mye mer. Få har opplevd at bruken til nå har bidratt til å forandre egne læringsmetoder eller studievaner i fagene. Mange ser imidlertid at ClassFronter har ubrukte muligheter. Om disse ble utnyttet bedre kunne studienettet blitt et vesentlig redskap i studiet, hevdes det. Det viktigste for å få studentene til å bruke ClassFronter mer er i følge dem selv, at lærerne tar det mer i bruk i sin undervisning.

#### 4.3.1 ClassFronter som redskap i en studiesituasjon

##### *Personlige funksjoner*

Flere av informantene er ikke klar over hvilke funksjoner på ClassFronter som er personlige.

*E-posten* på ClassFronter synes å være relativt lite brukt. Mange av studentene uttrykker imidlertid et ønske om at denne skal være tilgjengelig. De største hindringene synes å være at de enten ikke vet hvordan de skal gå fram, eller har blitt frarådet å bruke den. En sier det slik: «Kan ikke e-posten på ClassFronter, irriterer meg litt. Det er de to tingene jeg er inne og sjekker - ClassFronter og e-posten.»

En student som kan bruke e-posten på ClassFronter, synes denne funksjonen er blitt dårligere etter innføring av ny versjon:

Når det gjelder *e-post* og ClassFronter så var den forrige utgaven mye bedre. For da kunne du gå på kontakter og da fikk du alle. Nå må du inn på kvart rom og leite deg fram og for dem som ikke har tålmodighet eller har problemer med det, så finn dem ikke fram i det. Du kan bruke *dine kontakter*, men da må du legge dem inn selv. Egentlig har du tre muligheter, men de mulighetene forvansker det i stedet for å gjøre det lettere.

En annen student som også kan bruke e-posten på ClassFronter sier om sine erfaringer med denne og andre av de personlige funksjonene:

E-posten har jeg brukt noen ganger, men det er nesten like lettvindt å gå inn på sin egen e-post som den du har på maskinen. Men hvis det har vært noen i klassen jeg skulle sende til og jeg ikke har visst e-postadressen, så har det vært veldig lettvindt å gå inn der og

finne lista og bruke den. De andre funksjonene har jeg ikke brukt. Det har jeg ikke hatt noe bruk for. For jeg har jo mine ting liggende andre steder.

I en av klassene har e-posten så å si aldri vært brukt av studentene. Dette er en klasse som holder til på campus. En i denne gruppa sier: «Da jeg registrerte mail-adressen min (*på ClassFronter*) var det ingen andre som hadde gjort det.» En annen føler opp: «Når det er noen få personer som bruker det, så gidder jo ingen begynne å bruke det. Hadde jeg lagt inn en mail til han der så hadde han kanskje ikke sett den på flere måneder.» Og en tredje: «Når vi er på skolen hele tiden så er det mye enklere å si ting direkte - mer tungvint (*med mail*).»

Både *mitt arkiv* og *kalender* synes å være lite brukt. To av informantene forteller om erfaringer med å avtale et møte seg imellom ved hjelp av kalenderen. En av disse legger til: «Lærerne kunne brukt denne for å minne oss om viktige tidspunkt.»

I en annen intervjugruppe holdes en annen funksjon fram som nyttig: «Men det arkivet der alle i klassen ligger og noen med bilder og alle med adresser og alt sånn der, det var veldig ok egentlig.» (Det er trolig funksjonen *kontakter* informanten her tenker på.)

#### *Generelle betraktninger om lærernes bruk av ClassFronter i studiet*

Bruken av ClassFronter har vært litt ulik fra klasse til klasse. De desentraliserte allmennlærergruppene framhever én fagseksjons lærere som spesielt flinke til å bruke ClassFronter. Disse lærerne har lagt ut informasjon om undervisningen, forelesningsstoff og lenker til fagstoff. I de andre fagene har det kun vært sporadisk bruk. En av informantene sier: «Noen av de andre lærerne bruker ClassFronter til å gi litt informasjon, for eksempel utsettelse av forelesninger og lignende. Det er mest helt enkel informasjon som ikke har så mye med det innholdsmessige å gjøre.» At ClassFronter har vært brukt forholdsvis mye i ett av fagene mener en av studentene kan ha vært en viktig motivasjonsfaktor: «Jeg har vært mye mer ivrig i det faget enn i de andre fagene. Jeg tror bruken av ClassFronter har vært av betydning for dette. Det at det legges ut stoff til forelesningene er viktig for å følge med.»

Kombinasjonen videokonferanse og ClassFronter omtales blant annet slik: «De dagene vi har video-overføring uten støtteark er det egentlig helt dødfødt.» Utsagnet synes å ha bred støtte i intervjugruppa.

Allmennlærerstudentene på campus har kun brukt ClassFronter i ett fag. De er spesielt fornøyde med hvordan lærerne brukte studienettet i forbindelse med eksamensforberedelsene. En sier: «Ja det funka best nå på slutten. Det funka best når eksamen kom.» Og en annen supplerer:

Jeg var ikke her da jeg leste til eksamen – da var jeg i hjembygda mi. Da var det veldig kjekt at jeg kunne gå inn på ClassFronter å se om det var kommet noen nye beskjeder. Du følte du hadde mer kontroll. Slapp å ringe høgskolen. Det burde ha funka, slik heile tida. (...) For da visste en, når eksamen kom, da gikk jo alle å prata om at på ClassFronter ligger det masse forslag til oppgaver, øvingsoppgaver i nynorsk og syntaks og sånn. Og da blir det brukt.

De andre i gruppa støtter opp om uttalelsen. De fleste i gruppa synes å mene at ClassFronter er et godt verktøy også for studenter på campus: «Absolutt et nyttig verktøy.» Og en medstudent: «Sånn i utgangspunktet er det veldig kjekt, i stedet for å få alt mulig i posthyllene og det derre rotet der liksom. Men det kom nok i gang litt seint.»

Noen av studentene på campus synes å ha hatt forventninger til ClassFronter som ikke ble innfridd. En sier:

Jeg trodde at ClassFronter skulle være et sted hvor du, for eksempel hvis du gikk glipp av en forelesning, kunne gå inn på datoen også fant du forelesningen til læreren. Men det som som regel lå der da, var henvisning til litteratur som ikke var gått igjennom - sånne ekstra ting. Det var ikke så mye støtte. Som fjernundervisning var det ikke så mye støtte om du gikk glipp av noen timer. Men norsklæreren vår brukte det veldig til å legge ut timeplaner, hva som skulle skje hver uke, sånn påminning - husk tirsdag gjør vi det og det. Men til å legge ut notater og sånn funka det ikke før i mai.

Gruppa forteller også at de har hatt en del linker til ulike ressursider, men disse synes svært lite brukt av informantene.

Studentene på *PPU* sier at flere av faglærerne har forsøkt å bruke ClassFronter i perioder. En av studentene sier om det han synes har fungert bra med ClassFronter:

Praktisk for oss å finne fagstoff, pensumlitteratur o.a. Kan gå inn på høgskolens hjemmesider fra ClassFronter, og finne linker til andre høgskoler. Bra at det har blitt tatt i bruk for oss. (...) Det ligger inne linker til Aftenpostens skolesider. (...) Det å få fram linker til artikler eller fagstoff, som minner en om ting som skjer, gjør at du oppdaterer deg og følger med på det som har med faget å gjøre. (...) Så det fungerer bra sånn som en fast kontakt med faget – du kan bare slå opp på din egen PC, så har du med en gang hele faget der.

Ikke alle studentene på *PPU* har imidlertid opplevd ClassFronter like positivt. En annen student sier:

Brukes ikke som et verktøy for å holde kommunikasjonen med klassen. Har ikke funnet noen nyheter på ClassFronter som jeg ikke også har fått på andre måter gjennom e-post eller i vanlig brevform og på samlinger. De fysiske samlingene har vært mer nyttige. (...) Så egentlig har jeg brukt det ganske lite. Ikke fått så mye nytte ut av det utover å få de artiklene de andre har skrevet. Har ikke noe imot det. Ser det kunne vært et godt verktøy.

Også på studiet *IT for lærere* har bruken vært periodisk. IT-studentene synes å være de som har fått prøvd flest av funksjonene. En av studentene sier om det hun liker med ClassFronter:

Det som er kjekt er at du kan gå inn når du vil og hvor du vil (det er nettet generelt det) og når det passer deg. Også som svar på lekser og oppgaver så har vi kunnet sende akkurat når på døgnet vi vil når ukedag vi vil innenfor frister. Og som regel har det vært tilgjengelig - det har vært lite feil der. (...) Så den kommunikasjonen vi har hatt med læreren har vi hatt gjennom e-mail og ClassFronter på en måte.

En annen sier det slik: «Jeg synes at på sånn fjernundervisning som dette har vært, har det fungert greit. Ja for grunnen til at en melder seg på sånt noe, er jo ofte for å slippe å reise så langt. Men jeg synes nok, som jeg sa i sta, at det kunne vært nytta ennå mer.»

Alle intervjugruppene mener at ClassFronter har vært for lite utnyttet i undervisningen. Om hvilke funksjoner som har vært benyttet sier tre av gruppene at det i hovedsak har vært læringstorget/ dokumenter + linker: «Læringstorget er den som er brukt,» fastslår en av informantene.

Fire av intervjugruppene uttrykker skuffelse over at bruken av ClassFronter i studiet har vært så sporadisk. En sier det slik: «Trodde det skulle brukes mye utover våren. Men jeg har vært inne jevnlig, det har ikke kommet noe nytt i det hele tatt. Verken beskjeder, informasjoner eller fagstoff - skuffende.» Og i en annen intervjugruppe uttrykkes dette slik: «Det hørtes så svært ut da vi fikk ClassFronter, men mange av foreleserne kunne vært mye flinkere til å bruke det aktivt overfor studentene.»

I en av de desentraliserte allmennlærergruppene synes flere av studentene å mene at det fungerte like bra for klassen med en vanlig hjemmeside. En sier det slik: «Jeg synes ikke at ClassFronter har hjulpet oss noe mer enn det vi hadde før. Det det blir brukt til nå er det det ble brukt til før.» Grappa ser at mulighetene er flere, men disse brukes ikke. De ser imidlertid svært gjerne at ClassFronter utnyttes bedre av lærerne. Også en av informantene som studerer på campus, synes at bruken av ClassFronter godt kunne vært erstattet av en annen informasjonskanal: «For oss som bor såpass nærme skolen og er såpass mye på skolen, så kunne det like gjerne vært ark utenfor seksjonen.» De andre i grappa er imidlertid ikke enig i dette og ser at ClassFronter gir langt flere muligheter enn hva ei oppslagstavle gir.

Et tema som tre av gruppene tar opp er viktigheten av at stoff som ikke lenger er aktuelt tas vekk. En av studentene sier det slik:

Det er en ting som er litt frustrerende for mange, det er at det er mange gamle meldninger der (*på ClassFronter*). Vi har ikke bruk for meldninger som er fra en forelesning for to måneder siden. Dei (*lærerne*) må bli mye flinkere til å slette det som ikke er relevant lenger. Dagen etter at informasjonen ikke er relevant lenger så har den ikke mer på ClassFronter å gjøre.

Relevant fagstoff må imidlertid ikke slettes blir det poengtert. Slikt stoff må ligge også etter at faget er ferdig med sin undervisning. Det er

uheldig framholder en av studentene, at «...vi ikke lenger har tilgang til matematikksidene når det er så mange som må ta matematikken opp igjen. Dette må ikke skje når nye fag kommer til. Nye fag må få nye rom, de gamle må bli liggende.» Utsagnet får bred støtte fra de andre på gruppa.

To av gruppene tar opp at funksjoner som ikke brukes like gjerne kunne vært tatt vekk. Dette hadde gitt et ryddigere visuelt bilde: «Det kan jo hende at vi hadde syntes det hadde vært bedre også om vi ikke hadde hatt alle de der funksjonene som vi prata på at vi hadde tilgjengelig. Det kan hende det hadde blitt mer oversiktlig for oss hvis vi hadde mindre.»

#### *ClassFronter som et redskap i veiledningen*

En del av informantene har opplevd å bli veiledet over nettet. Veiledningen synes i hovedsak å ha foregått over vanlig e-post. Da temaet er av interesse også for bruken av ClassFronter er det allikevel tatt med i undersøkelsen.

I intervjugruppene er det litt ulikt syn på hvor bra det er å få veiledning via e-post. En student er godt fornøyd med den tilbakemeldingen hans gruppe hadde fått på en prosjektrapport: «Vi sendte inn et forslag og fikk veldig bra tilbakemeldinger på hva vi skulle jobbe mer med.»

I en annen intervjugruppe er det spesielt én student som er svært skeptisk til denne formen for veiledning:

Er generelt ikke så fornøyd med å bruke e-post i veiledningen. Må kunne diskutere og prate med noen sånn vanlig dersom det skal være veiledning. Har brukt det da en av veilederne forlagte at det skulle brukes, men det ble ikke så bra veiledning for min del. Det gikk brukbart med oppgaven, men man får lite nye tanker ut av det. Du får ikke personlig kontakt med den som veileder deg. Det blir for fattig kommunikasjon. Tar også mye tid. Lite effektivt.

#### *Studentoppgaver på ClassFronter*

To grupper har erfaring med å legge ut obligatoriske studentoppgaver på ClassFronter. Studentene uttrykker tilfredshet med ordningen. Noen har hatt god nytte av andre studenters oppgaver i forbindelse med



forberedelsene til eksamen. Flere av gruppene rapporterer imidlertid om problemer for studentene med å legge ut fagstoff. Dette beskrives som et irritasjonsmoment.

#### *Kollokivering og gruppesamtaler på ClassFronter*

Studentene på *IT for lærere* hadde forsøkt seg på gruppesamtaler via chattefunksjonen på ClassFronter. De hadde blitt enige om å møtes på nettet mellom kl. 21 og 22. Temaene som ble diskutert var både faglige og ikke-faglige: «Ja det har vært begge deler. Litt togavsporinger og litt fag og litt forskjellig. Det har vært like mye for å lære å bruke det. Det er vel derfor det har blitt mindre av det nå, for nå kan vi det.» Klassen hadde funnet chatte-funksjonen på ClassFronter såpass lite tilfredstillende at de hadde gått over til et annet system som studentene betegner som 'nett-meeting'. Fordelen med nett-meetingen, sier studentene, er at man kan invitere en mindre gruppe av dem som er inne på nettet med på en samtale. Studentene hadde imidlertid i liten grad brukt funksjonen etter introduksjonsperioden.

Få av informantene har erfaringer med å bruke ClassFronter til samarbeidslæring. En student sier: «Oss studenter imellom, der tror jeg det går mer på dersom det er studentgrupper som selv tar initiativ til å samarbeide gjennom ClassFronter, jeg tror ikke det er mange, men jeg tror det har forekommet.» En student i en annen intervjugruppe har forsøkt å bruke ClassFronter til diskusjon i egen studiegruppe. Erfaringene var imidlertid ikke så gode. Mange av studentene som ble intervjuet har vært i studiegrupper som har møttes ansikt til ansikt. Behovet for å bruke ClassFronter til samarbeidslæring har dermed ikke vært så stort. I en av de desentraliserte allmennlærergruppene etterlyser imidlertid et par av studentene grupperom på ClassFronter. Ikke alle i denne klassen har studiegrupper som er satt sammen ut fra prinsippet om geografisk nærhet. En av informantene har gode erfaringer med å kombinere ansikt til ansikt møter i studiegruppene, med bruk av ClassFronter: «Ja når vi har møttes har vi mest organisert arbeidet vi altså, også har vi reist hjem og gjort hver våre ting. Så har vi samlet det sammen att via nettet. (...) Og det har funka rasjonelt og greit, synes jeg.»

#### *Andre forhold*

En av studentene har ordnet det slik at hun får beskjed på mobilen når det kommer nye meldinger på ClassFronter. Dette syntes hun fungerer så bra at alle studentene burde vært informert om denne muligheten.

Det personlige innslaget i ClassFronter blir kommentert i en av gruppene: «Du går inn på ditt eget navn, det er ditt område på en måte. Det synes jeg er litt ok.» Den samme gruppa framhever også det positive ved at klassen har *sitt* område som er lukket for andre.

Tre av gruppene sier at de likte den gamle versjonen av ClassFronter bedre enn den nye. En av studentene sier det slik: «Det har kanskje ikke vært noen funksjoner som har vært noe dårligere enn noen annen, men det er kanskje systemet på hele sida som burde vært litt bedre strukturert. Litt ryddigere kanskje.» Og en annen følger opp:

Sånn som det var før jul, da synes jeg at den var helt flott. Alt dette Tetris og det derre trenger jeg ikke. (...) Det er ikke så nøye for min del i hvert fall. Det gjør ikke noe om det er der heller altså. Men det var røddigere før, det var færre punkter, det var liksom – når du åpnet en meny så kom undermenyen opp, også kom det under der igjen bortenfor der. Og nå kommer det sånn annen hver gang og dobbelt opp. Det er mye mer rotete og se på nå.

Et annet forhold som tre grupper framhever som negativt med den nye versjonen er at studentene ikke lenger har tilgang til funksjonen *nyheter*. Studenter som vil legge inn noe på ClassFronter må informere medstudenter om nyheten enten muntlig eller ved å sende en e-post.

Enkelte av informantene har hatt tekniske problemer som har vanskeliggjort bruken av studienettet. Én student kommer ikke lenger enn til hovedsiden. En annen har så sein maskin at det har blitt en hindring for å gå inn på ClassFronter. Også to andre studenter med tekniske problemer tilskriver disse egne maskiner. Alle studentene i gruppa fra *IT for lærere* hadde hatt problemer i forbindelse med overgang til ny versjon av ClassFronter. Dette ble imidlertid forholdsvis raskt rettet opp.

Kun én informant rapporterer om problemer med passord og brukernavn. Det er også én som framholder at ClassFronter er vanskelig å finne når man går veien om høgskolens hjemmeside.

#### *4.3.2 ClassFronter som en spore til å ta nye læringsmetoder i bruk*

De aller fleste av informantene mener at ClassFronter ikke har påvirket egne læringsmetoder eller studievaner. En student i den desentraliserte lærerutdanningen begrunner dette slik: «...det har vært brukt for lite. Strategien fra Hamar har vært å sende forelesere eller videokonferanser. Det er det som er læringsformene fra Hamar, og da er det det vi bruker. Derfor mener jeg at strategien må endres dersom ClassFronter skal bli et aktivt redskap for å lære. Det må legges opp fra foreleserens side.» Også studentene på campus har tilsvarende synspunkter og legger til at ClassFronter også har blitt brukt i relativt kort tid – kun fire måneder.

En av studentene som tar *IT for lærere* har opplevd forandringer i egne studievaner. Studenten er imidlertid usikker på om dette like gjerne kan skyldes studiet generelt som ClassFronter spesielt. Forandringene består i mer bruk av PCen i hjemmearbeidet.

For en av studentene har ClassFronter hatt stor betydning for studiesituasjonen mer generelt: «Så jeg oppdaget at når jeg går inn der (*på ClassFronter*) og ser på ting, og jeg vet ellers det er oppgaver jeg må jobbe med, kommer jeg på ting. (...) Bruker ClassFronter som en fast forankringspunkt i studiet. ClassFronter har også gjorde meg mer fortrolig med data. Pga. ClassFronter installerte vi internett hjemme.» På ClassFronter har denne studenten funnet artikler og linker til artikler som blant annet var nyttige i eksamensarbeidet.

#### *4.3.3 ClassFronters muligheter*

##### *Generelle betraktninger om ClassFronters muligheter*

En av informantene har visjoner om at ClassFronter: «... må kunne fungere som et klasserom. Må bli en reel møteplass, et sted du henter ting, mer enn bare beskjeder og sånn.»

Et klart flerstall av studentene framholder at ClassFronter kan være nyttig både i forhold til fagstoffet og for å gi informasjon om mer

praktiske forhold. En student sier det slik: «Kunne vært lagt inn klare beskjeder der, slik at mange av de spørsmålene som har kommet igjen og igjen hadde vært unngått - praktiske ting. Sånn at det både kunne vært et minibibliotek for faget og at det kunne være et sted å plassere enkle beskjeder - en liten minisekretær.»

Alle studentgruppene mener at lærerne bør bruke ClassFronter mer til å legge ut relevant fagstoff til forelesningene. Dette stoffet må man kunne forutsette at studentene leser. Forelesningene bør så brukes til utdyping og oppklaring av ulike sider ved stoffet, bearbeiding av stoffet via diskusjoner, eller helt andre ting. En av studentene sier: «Men om de legger ut (*støtteark, artikler o.a.*) til hver gang hadde det blitt mer en selvfølge at vi leste det til hver gang - bruke timene mer til å bearbeide stoffet.» En representant for en av de andre intervjugruppene uttrykker seg slik: «Foreleserne kan legge ut stikkord til forelesningen, essensen i stoffet på ClassFronter. Lettere å være forberedt til timene - lettere å notere under forelesningene. Noen lærere synes redde for å legge ut for mye stoff i forkant fordi dette kan føre til at få studenter møter opp til forelesningen. Men slik fungerer det ikke for studentene.» Målet med å legge ut stoff til studentene på ClassFronter, sier en informant, bør ikke være at studentene skal være forberedt til timene, men at de skal lære mer.

Studentene på PPU framholder at spesielt i deres studiesituasjon syntes ClassFronter å kunne være et veldig godt verktøy: «Kunne vært brukt mer enn det har vært. På den måten at når vi går på et sånt deltidsstudie, hvor det er så få undervisningssamlinger så kunne en del av det stoffet vi har fått på samlingene vært lagt ut så vi kunne ha sett på det selv. Lagt ut som artikler o.a. som vi kunne lest selv.» Også en student fra et annet studie vil gjerne ha mer fagstoff ut på nettet: «Mange av lærerne har vært veldig aktive til å produsere ting til forelesningene, dette kunne vært lagt ut på ClassFronter. (...) Stoffet som legges ut kan hjelpe oss til å oppdatere oss gjennom hele studiet.»

At også studentene selv er viktige bidragsyttere til studienettet påpekes av en informant: «Hvis det hadde vært flere studenter som engasjerte seg, så kjem det kanskje flere tips og, for det er mange av studentene som

sitter med ressurser, kanskje vært på en nettside som er bra. Det kan jo også utvikle høgskolelærerne, kanskje det er moro for dei og.»

I tre av gruppene blir det poengtert at lærerne må hjelpe studentene til å strukturere studiet sitt ved å legge ut semesterplaner, ukeplaner, oppgaver o.a. på ClassFronter.

Flere av studentene utenfor campus ønsker at lærerne skal holde kontakten med studentene via ClassFronter i perioder med lite undervisning. Faglige innspill fra lærer i slike perioder er viktige for studentenes interesse og kontakt med faget, påpekes det. Tilsvarende tanker framsettes i forbindelse med eksamensforberedelsene:

«ClassFronter kunne vært brukt mye mer nå før eksamen – for nå begynner du jo å lure på ting.» Også i en av de andre gruppene blir nytten av ClassFronter i forbindelse med eksamensforberedelsene trukket fram: «Når det nærmer seg eksamen så får du en del tips om hva som er sentralt og sånn. Det sier dem på forelesningen. Men det skriver dem ikke på sånne steder. Hvis en sitt på forelesningen så får en ikke med seg masse sånne ting. Hvis dem hadde skrevet alt sånt på ClassFronter så hadde det vært interessant informasjon.»

#### *Informasjon om pensum*

I en av intervjugruppene presiseres det at pensumlistene må legges ut på studienettet: «Må få en oppdatert pensumliste lagt inn på ClassFronter.» En annen sier det slik: «Har behov for å være forberedt til timene, vi har et veldig stort pensum. Det hadde vært fint om vi hele tiden kunne få informasjon om hva som var lurt å lese igjennom - det eller det kapittelet. Her er ClassFronter et godt hjelpemiddel.»

#### *Utvidet tilgang*

Tre av intervjugruppene ønsker at fagseksjonene skal ha et 'lagerrom' hvor alle aktuelle klasser kan hente faglige ressurser. «Det burde vært en link til norskseksjonen, en felles database hvor alle klassene kunne komme inn. Hver seksjon sitt 'lagerrom'.» En student på den desentraliserte allmennlærerutdanningen sier: «Det ble sterkt poengtert da vi begynte her, at vi ikke skulle bli et B-lag. Da kan jeg ikke se noen grunn til at vi ikke skal ha tilgang på de samme ClassFronter-sidene i

norsk som de klassene som startet samtidig med oss. Vi skal ha samme eksamen.»

Tilsvarende tanker framkommer også i en fjerde gruppe. Her er det en av studentene som tenker seg en nasjonal side. Siden kunne inneholdt: «...forslag til opplegg i praksis i norsk, ressurser og bilder og kunstverk som man kan bruke i undervisningen o.a.» En medstudent kjenner til slike sider som hovedsakelig er for videregående, men som også kan være nyttige for studenter på høyskoler.

#### *Studentoppgaver på ClassFronter*

Alle studentgruppene mener at studentoppgaver med fordel kan legges ut på ClassFronter: «I stedet for å bruke tida på Hamar til det så kunne alle ha lagt oppgavene sine rett på ClassFronter også kunne vi ha sett på det der. (...) Sett på det vi var interessert i sjøl. I stedet for å bruke mye skoletid på det.»

#### *Praksis*

En av studentene i den desentraliserte lærerutdanningen ser for seg at ClassFronter kan være et godt redskap i forbindelse med praksis: «I forhold til *praksis* kunne ClassFronter vært brukt mer i forhold til informasjon om praksisplasser og lignende. Øvingslærerne våre kan også ha tilgang på ClassFronter. Det kunne vært et praksisrom.»

#### *ClassFronter som redskap i studentenes selvstudier*

Som tidligere nevnt har bruken av ClassFronter til samarbeidslæring vært forholdsvis begrenset i de aktuelle klassene. Dette hindrer imidlertid ikke studentene i å se at ClassFronter kan være et godt hjelpemiddel i denne sammenhengen. «Hvis du for eksempel skulle jobbe med en gruppeoppgave, så kunne man sluppet å møtes, man kunne i stor grad jobbet ut det hjemme. Så selv om det ikke vil erstatte helt det å komme sammen så vil det hjelpe en del. (...) Det øker fleksibiliteten. Gir flere muligheter.» Og en medstudent legger til: «Men sett at vi skal ha gruppearbeid en dag og én ikke kan komme, da har vi chatten blant annet Eller vi sitter her og har mange spørsmål til læreren, så i stedet for at én tar en telefon til læreren, så kan vi bruke den chatten og stille spørsmål og få svar.» Også funksjonen *forum* framholdes av studentene som en funksjon som kan være til nytte for

dem: «Dersom studiet vårt skal baseres mer på selvstudium er dette (*forum*) et viktig verktøy for å få avkart ting, det er ofte det du har behov for da.»

### *ClassFronter som redskap i det fjerde året for de desentraliserte allmennlærerklassene*

Spesielt i den ene desentraliserte allmennlærerklassen er studentene svært opptatt av hvordan fjerde studieår vil bli organisert. De har et sterkt ønske om å slippe å reise til Hamar. I denne forbindelse blir ClassFronter løftet fram som et helt sentralt redskap: «Det siste året er vi veldig usikre på. Det er lite sannsynlig at alle vil bli enige om ett fag. (...) Det kan fort bli bare to-tre personer som tar samme fag. Da må nettopp dette systemet (*ClassFronter*) fungere optimalt. Dette er det viktig at blir gjort noe med så fort som mulig utover høsten.» Og en annen student legger til:

ClassFronter kan bli vår mulighet til å få gjennomført fjerde året uten å reise til Hamar. Og da må to ting skje. Lærerne må lære seg å bruke det, og vi må lære oss å bruke det. Også må lærerne tenke nytt med hensyn til hvordan man kan lære bort – det er ikke bare gjennom forelesninger det kan skje. Dette med selvstudium, men at man lager en plan et system for det – hvordan man studerer selv da. Få respons via ClassFronter, vi kan få svar på oppgaver eller komme med spørsmål. Og at læreren får frigjort tid til å sitte med ClassFronter slik at vi får treffpunkter. Man kan kombinere ClassFronter med videokonferanser - en time eller to i ny og ne. Du kan få frigjort mye ressurser bare ved å tenke omorganisering.

### *ClassFronter som et obligatorisk verktøy?*

Flere av intervjugruppene berører temaet om ClassFronter kan være et obligatorisk verktøy i studiet. I en av gruppene er det dissens om spørsmålet. En sier: «ClassFronter må bli en del av tilbudet som høgskolen tilbyr.» En medstudent presiserer: «Men det må være mulig å gjennomføre studiet uten tilgang på internett – det må ikke bli et alfa og omega for studiet. Det må holde at man bruker ClassFronter på skolen (...) vi er her så ofte at vi jo kan bruke det når vi er her.»

I to av intervjugruppene blir det framholdt at lærerne ikke behøver å ta med papirversjoner av ting som er lagt ut på ClassFronter: «All

informasjon legges ut på ClassFronter og må hentes der. Jeg har ansvar for mitt studie. (...) Men det må være data med printer tilgjengelig. Det holder ikke med bare en datamaskin.»

#### *Interaktive områder*

En av studentene har idéer om at høgskolen kunne satset mer på interaktiv læring for eksempel i nynorsk. «Tror at matematikkseksjonen har slikt. Da er det litt morsommere. Må linkes via en database i Hamar for eksempel nynorsk. Skal Hamar følge med i tiden må de kaste seg på slikt.»

#### *Konferansetid for lærerne på studienettet*

Tre av studentgruppene som ikke holder til på campus, uttrykker frustrasjon over at lærerne er så vanskelige å nå. Flere mener at ClassFronter kan bidra med noe i denne sammenhengen. En sier: «Lærerne er så vanskelige å treffe på telefonen, mange dropper å spørre om ting de lurere på fordi de er så vanskelige å treffe. (...) Det kunne vært en fastsatt tid som vi kunne ha pratet med dem på den pratetreiene - konferansetid på nettet. Det er ikke bare faglige spørsmål vi har, også praktiske ting.»

#### *Idéer til forbedringer av et par av funksjonene*

To av studentene i den ene desentraliserte allmennlærerutdanningen har idéer til hvordan to av de personlige funksjonene kan forbedres: «Det hadde vært lettere om man på *kontakter* kunne gruppert kontaktene: skolens lærepersonale, studenter og private. De to første gruppene kunne vært lagt inn fra skolens side, de private kunne en legge inn selv.»

Den andre funksjonen som det er forslag til forandringer i er *e-posten*. Her ønsker studentene at man også på ClassFronter skal få kopi av sendte meldinger. Videre mener de det ville vært praktisk å få en egen e-postadresse på ClassFronter:

Du burde egentlig fått opprettet en e-postadresse på ClassFronter. Slik som medlemskap i MA. Da har du medlemskap der og bruker det som en hjemmeside. Da får du all post sendt dit. (...) Da hadde du brukt det mer, for mange av oss bruker jo e-post. Hvis du hele tiden bruker det som utgangspunkt så er du hele tiden inne på



Fronter. Det er noe med tilgjengeligheten. Dersom det er mye rundt det som kan brukes så vil du bruke det mer.

Noen av studentene synes det er for vanskelig å se hva som er nytt stoff når de går inn på ClassFronter. En student lanserer idéen om et flagg som vifter når det er lagt inn nye meldinger eller er annet nytt.

#### 4.3.4 Hva som skal til for at ClassFronter brukes mer av studentene

Betydningen av at ClassFronter brukes jevnlig av både lærere og studenter blir poengtert av svært mange informanter. En sier: «Må brukes av alle og en bred bruk både til beskjeder, fagstoff o.a. (...) Tror det er sånn at når mange begynner å tenke at det ikke er så mye å hente der, så leter man ikke så mye, så ser man ikke hva som er lagt inn. Det må legges inn med spesielle titler.»

En student som selv har brukt ClassFronter forholdsvis lite, sier om det som skal til for at studienettet tas mer i bruk: «Hvis det hadde vært enkelt å komme fram til - raskt å nå - kombinert med annen e-post jeg får, da hadde det vært raskt og hensiktsmessig, og det hadde vært flagg og lignende som indikerte nyheter, og at lærerne var flinke til å legge inn tips og komme med innspill i forhold til studiet.» En student i en annen intervjugruppe kommer med liknende synspunkter: «Når du går inn og kikker og går inn og kikker og det ikke alltid er noe nytt der i det hele tatt, så blir det til slutt slik at du ikke går inn og sjekker. Og det er jo veldig synd. For det er jo et godt instrument til å sende meldinger til alle. Men du kan ikke stole på at alle ser det. Det er ikke plassen du går inn på for å sjekke informasjon.»

En representant for en tredje intervjugruppe oppsummerer at det som skal til for at ClassFronter brukes mer er opplæringskurs og at studentene *må* bruke verktøyet. Det første punktet utdypes slik av en av gruppedeltakerne: «Hvis alle hadde hatt en time med Svein Foss - eller hvem det skulle være - på datarommet, så hadde alle hatt mulighet til å se hva det var det (*ClassFronter*) kunne brukes til liksom.» «Ja,» legger en annen til «blitt mer motivert». Om det å *måtte* bruke verktøyet sier en: «Sånn det er i dag, så er det slik 'ta med for studenter'-organisering. I tillegg blir det lagt ut. Det er å få servert alt i fanget. Det minste en kunne gjøre var å hente ned det en hadde gått glipp av. At en ikke leverer ut til andre enn de som var til stede. At alt legges ut på ClassFronter. Da

hadde en aktivisert folk mer til å ta ansvar for egen læring.» En medstudent følger opp: «Ja da hadde også de som ikke er så flinke i data fått et spark bak til å engasjere seg litt mer.» «Alle beskjeder burde gå over data,» legger en tredje gruppedeltaker til.

Tre av informantene har brukt ClassFronter svært lite. En av disse gir følgende begrunnelse for dette: «Jeg følte aldri at jeg hadde bruk for det før det kom dit hen (*til eksamen*), men da syntes jeg at det var kjempegreit.» Legger til litt senere i intervjuet: «Så tror jeg litt av grunnen til at jeg ikke brukte det var at jeg var inne på det ganske tidlig, før mange andre tror jeg. Og da var det ingen ting som skjedde der, de to første gangene jeg var inne. Også gikk jeg ikke inn på en god lang stund. Følte ikke at jeg hadde bruk for det. Det var liksom ikke ferdig ennå.»

I fire av informantgruppene påpekes det at svake ferdigheter på datamaskinen generelt gjør at mange ikke bruker ClassFronter aktivt: «Dersom du har litt dårlige dataferdigheter gir du opp. Lever på at andre er flinke til å hente ut ting på ClassFronter og henger det opp på tavla. Så får du det du trenger.» Et innføringskurs i generell datakunnskap er som tidligere nevnt, et ønske hos mange av studentene.

Tre av intervjugruppene antar at ClassFronter nok hadde blitt opplevd som et ennå bedre verktøy om det hadde blitt introdusert i starten av studiet.

En av informantene mener at problemet med å få studentene til å bruke ClassFronter: «...er et generasjonsfenomen. De fleste som tar dette (*PPU*) er fra 30 år og oppover. De som er vant til å bruke internett til chatting o.a. er mye yngre enn det. Så det vil hjelpe bare det kommer nye generasjoner.» En informant i en annen intervjugruppe har en litt annen innfallsvinkel til samme tema: «Veldig opp til lærerne om det fungerer eller ikke, og *de* er i hvert fall ikke datagenerasjonen.»

## 5 SAMMENFATNING

### 5.1 Hva som gikk bra

#### 5.1.1 Opplæring og brukerstøtte

Et stort flertall av lærerne (76,1%, N=16) synes å være godt fornøyd med den opplæringen de har fått på ClassFronter. Også brukerstøtten er de fleste av lærerne (61,1%, N=11) meget godt fornøyd med, og 14 av 17 (82,4%) mener at den har vært tilstrekkelig. Det er imidlertid mange som ikke har benyttet seg av denne hjelpen, eller kun brukt den i svært begrenset omfang.

De studentene som har fått tilbud om opplæring på ClassFronter synes stort sett fornøyd med introduksjonen. Hvem som har gitt studentene brukerstøtte har variert fra klasse til klasse. Det ser ut til at studentene stort sett har fått den hjelpen de har hatt behov for, når de har bedt om det. Alle studentgruppene framhever medstudenter som viktige hjelpere.

#### 5.1.2 ClassFronter i fagene

I følge lærerne er ClassFronter først og fremst blitt benyttet til å administrere undervisningen og til å formidle fagstoff. Dette kan også til en viss grad ses i bruken av de ulike funksjonene. *Nyheter* og *læringstorg* er de funksjonene som lærerne oppgir som mest brukt i klasse- og fellesrom.

Dette samsvarer til en viss grad med det studentene sier. Deres erfaring er at ClassFronter i hovedsak har blitt benyttet til å administrere undervisningen. En mindre gruppe av lærerne har, i følge studentene,

tatt studienettet i bruk til å formidle fagstoff.<sup>12</sup> *Læringstorget* er den funksjonen som et flertall av studentene sier er den klart mest brukte.<sup>13</sup>

### 5.1.3 Holdninger til ClassFronter som et verktøy i undervisningen

Lærerne synes stort sett å ha en positiv holdning til ClassFronter. Godt over halvparten (59,1%, N=18) mener at ClassFronter er et meget godt verktøy i undervisningen. Kun 2 av 22 (9%) mener at det er et dårlig verktøy. Hovedinntrykket til et flertall av lærerne (12 av 17) er at studentene er positive til studienettet.

Alle studentene i undersøkelsen bortsett fra to, uttrykker seg klart positivt om ClassFronter og ser at studienettet kan være et viktig verktøy i en studiesituasjon. At tilgangen til ClassFronter er uavhengig av sted og tid framheves som et pre. Bruken av studienettet kan gi en mer fleksibel studiesituasjon. Allmennlærerstudentene på campus framhever ClassFronter som et meget nyttig verktøy i forbindelse med eksamensforberedelsene.

### 5.1.4 Et sted hvor lærere og studenter kan møtes

Lærerne påpeker at ClassFronter har vært et møtested for lærere og studenter. Studentene synes også å se at ClassFronter kan fungere slik, men kun et mindretall synes å ha opplevd dette. Veiledning via e-post kan imidlertid være én form for (asynkron) kommunikasjon mellom lærer og student. En del av studentene har fått veiledning på skriftlige oppgaver via e-post.<sup>14</sup> Erfaringene er litt blandede, men et klart flertall av dem som uttaler seg om saken, omtaler erfaringene som positive. Motforestillingen går på at kommunikasjonen med veileder blir for fattig.

Flere av lærerne og én av studentgruppene trekker fram fordelene ved at ClassFronter er et møtested kun for klassen/faggruppen.

---

<sup>12</sup> Her må det minnes om at ikke alle klassene som har brukt ClassFronter er med i undersøkelsen.

<sup>13</sup> For noen av brukerne er det funksjonene *dokumenter* og *linker* som ivaretar *læringstorgets* muligheter.

<sup>14</sup> Som nevnt foregikk det meste av denne veiledningen via vanlig e-post.

### *5.1.5 Studentoppgaver på nettet*

I alle studentgruppene blir det å legge ut studentoppgaver på ClassFronter omtalt som en positiv ordning. At hver og en kan laste ned de oppgavene som de er interessert i framholdes som et gode. Og oppgaver som legges ut på nettet trenger ingen videre presentasjon påpekes det.

### *5.1.6 Tekniske forhold*

Det ser ut til å ha vært relativt lite med tekniske problemer i tilknytning til ClassFronter både hos lærerne og studentene. Noen få informanter rapporterer om adgangsproblemer. Blant annet nevnes problemer med passord. I den grad det har oppstått tekniske problemer for studentene tilskrives disse i stor grad forhold ved studentenes egne maskiner.

## **5.2 Hvor de største problemene har vært og hva som burde vært gjort annerledes**

### *5.2.1 Opplæring og brukerstøtte*

Det er en forholdsvis stor andel av lærerne som mener at opplæringen på ClassFronter ikke har vært tilstrekkelig (40,9%, N=9). Man virker fornøyd med det man har fått, men trenger mer. Det informantene synes å ønske seg er et tilbud som er mer brukertilpasset. Ett eksempel er å tilby 'grunnkursene' på ulike tidspunkt i løpet av semesteret/skoleåret. Dette ville gjøre det lettere for den enkelte å finne et tidspunkt som ikke kolliderte med egen undervisning, og som er mest mulig gunstig i forhold til når man selv skal ta ClassFronter i bruk. Et annet eksempel på bedre brukertilpasning er å tilby oppfølgingskurs og faglige forum hvor lærerne kan drøfte ulike forhold ved ClassFronter som et redskap i undervisningen. Noen av lærerne framholder at opplæringen og brukerstøtten som tilbys studentene, burde vært bedre.

Studentene synes å ha svært sammenfallende synspunkter med lærerne både på opplæringen som er gitt på ClassFronter og brukerstøtten. Alle studentgruppene etterlyser mer opplæring. De studentene som ikke har fått innføringskurs ønsker seg dette. De som har fått et slikt kurs, vil gjerne ha et oppfølgingskurs hvor de kan få hjelp med problemer på studienettet og hvor de kan lære mer. Tre av studentgruppene etterlyser også kurs i grunnleggende dataferdigheter. Dersom det skorter på

grunnleggende dataferdigheter, blir det å ta ClassFronter i bruk et forholdsvis stort sprang, påpekes det. En student fra de desentraliserte allmennlærerklassene vil bruke studiehøytiden til å få råd og hjelp vedrørende studienettet.

Viktigheten av at studentene får hjelp til å komme raskt i gang med å bruke ClassFronter etter innføringskurset, vektlegges av tre av intervjugruppene. Lærerne bør legge ut en liten hilsen, fagstoff, linker o.a., sies det.

### *5.2.2 ClassFronter i fagene*

I alle intervjugruppene synes det å være bred enighet om at ClassFronter har vært brukt for lite i studiet. At det kan gå både uker og måneder uten at det er noe nytt å finne på ClassFronter, beskriver studentene som frustrerende. I en av de desentraliserte allmennlærerklassene blir det hevdet at det fungerte like greit med en hjemmeside. Lærerne bruker ikke ClassFronter på andre måter enn de brukte hjemmesiden, sies det i denne gruppa.

Et stort flertall blant studentene synes imidlertid å se på ClassFronter som et egnet verktøy både til å administrere studiet og til å formidle fagrelatert stoff. I alle studentgruppene blir det poengtert at lærerne må bruke ClassFronter mer til begge disse to formålene. I tre av gruppene framsettes det ønsker om at lærerne må hjelpe studentene til å strukturere studiet sitt ved å legge ut semesterplaner, ukeplaner, gode litteraturlister, studiespørsmål o.a.<sup>15</sup> Dersom ClassFronter brukes jevnlig til å legge ut støtteark, artikler o.a. til forelesningene kan studentene være bedre forberedt til timene og det vil bli en selvfølge at de bruker studienettet, framholdes det. Videokonferanser uten støtteark lagt ut på ClassFronter, betegnes av en av intervjugruppene som 'dødfødt'.

Tre av studentgruppene som ikke er ukjentlig på campus, uttrykker ønske om at lærer skal holde kontakten med studentene via ClassFronter også i perioder med lite undervisning i faget. Dette er av betydning for å holde interessen for faget oppe, sies det.

---

<sup>15</sup> I en av klassene har klasselærer brukt ClassFronter slik.

Det er viktig at det som legges inn på ClassFronter blir løpende oppdatert. Dette framholdes av tre intervjugrupper. Gamle meldinger må vekk, uaktuelt fagstoff fjernes og planer må ajourføres jevnlig. I denne sammenhengen poengteres det imidlertid at relevant fagstoff ikke må slettes. Selv om et fag er ferdig med sin undervisning på studiet, må det sentrale fagstoffet bli liggende. Dette er av hensyn til de studentene som ennå ikke har avsluttet faget.

I tre av intervjugruppene framholdes det at alle fagseksjonene bør ha et 'lagerrom' med faglige ressurser som alle klasser kan ha adgang til. Tilsvarende tanker framkommer også i en fjerde gruppe, men her er man også inne på om en slik ressursiden kunne være nasjonal.

En av de desentraliserte allmennlærergruppene ser ClassFronter som et svært viktig redskap for fjerde studieår. Studienettet ses som en mulighet til å ta fjerde studieår ved høgskolen uten å reise til Hamar.

En av studentene lanserer idéen om et praksisrom. Her kunne det legges ut ulik informasjon om praksis både administrative forhold og faglige ting. Også øvingslærerne kunne hatt tilgang til dette rommet. Et praksisrom kan gi bedre muligheter til å få ut sentral informasjon til alle parter i forbindelse med praksis, sies det.

### *5.2.3 Tid*

Et stort flertall blant studentene mener, som nevnt, at ClassFronter har vært for lite brukt av lærerne. Det kan være fruktbart å se dette i lys av at det mest framtreddende problemet lærerne rapporterer om, er knapphet på tid. I første rekke gjelder dette tiden man har hatt til å bli kjent med ClassFronters muligheter i en undervisningssammenheng. Godt over halvparten av lærerne (57,9%, N=11) mener at de har hatt for knapt med tid til dette. Når lærergruppa skal gjøre rede for hvor de største problemene har vært, er «for liten tid» hyppigst nevnt. Det påpekes også at det tar tid å bearbeide og legge ut fagstoff og informasjon til studentene. Enkelte av lærerne ønsker seg et bedre samarbeid mellom seksjonsmedlemmene på dette området. En vellykket samordning av arbeidsoppgaver i tilknytning til ClassFronter kunne kanskje vært tidsbesparende for den enkelte.

#### *5.2.4 Studenter som ikke tar ClassFronter i bruk*

Noen lærere (5 av 17) har opplevd studenter som ikke tar ClassFronter i bruk. Alle studentene som er med i undersøkelsen har forsøkt å bruke ClassFronter, men det har vært store variasjoner i brukerfrekvensen. Studentene i undersøkelsen mener at kurs i grunnleggende dataferdigheter, innføringskurs til alle og bedre oppfølging av brukerne ville fått flere til å ta studienettet aktivt i bruk. Oppfølgingen av brukerne kunne hatt form av videregående kurs, videokonferanser hvor ulike sider ved ClassFronter kunne drøftes o.a. I tillegg er det viktig at lærerne bruker studienettet mer. Dette siste vil motivere/tvinge studentene til også å bruke ClassFronter mer. Beskjeder lagt ut på studienettet må regnes som gitt, påpeker et klart flertall av studentene. Studenter som av ulike grunner ikke kommer inn på ClassFronter må gi lærerne beskjed om dette eller få spesialavtaler med medstudenter.

I flere av studentgruppene ble det diskutert om høgskolen kunne gjøre ClassFronter til et obligatorisk verktøy i studiene ved skolen. Det var dissens om spørsmålet. Et flertallet mente ja, mens et mindretall var i tvil. En klar forutsetning for å kunne gjøre ClassFronter obligatorisk, er at høgskolen stiller maskiner til disposisjon på de ulike undervisningsstedene, ble det framholdt.

#### *5.2.5 Andre forhold*

##### *Samarbeidslæring*

Det er få studenter som selv har tatt ClassFronter i bruk til samarbeidslæring. At de fleste er i studiegrupper som møtes ansikt til ansikt synes å være én viktig årsak til dette.

##### *Konferansetid på ClassFronter*

Et tema som tre av studentgruppene tar opp, er at lærerne ofte kan være vanskelig å få i tale. I den forbindelse lanseres idéen om at lærerne kan ha konferansetid på nettet. Det er både faglige spørsmål og forhold vedrørende studentenes studiesituasjon som de ønsker å ta opp med lærer.



### *Bruk av datarom og forhold ved selve studienettet*

En av studentgruppene tar opp problemer knyttet til et datarom på den skolen de har undervisning. Problemet består i at andre brukergrupper fortrenger høgskolens studenter.

I alle studentgruppene uttrykkes det et ønske om at *e-posten* på ClassFronter skal fungere bedre. Flere av studentene har ikke klart å ta denne i bruk eller har blitt frarådet å ta den i bruk. Når det gjelder de andre personlige funksjonene synes de generelt å være lite brukt av studentene. Det virker som om mange ikke er klar over hvilke av funksjonene på ClassFronter som er personlige, og at få har sett nytten ved disse.

I tre av intervjugruppene er det studenter som mener at den gamle versjonen av ClassFronter var bedre enn den nye. Den gamle sies å ha hatt en klarere struktur. At studentene på den nye versjonen ikke har tilgang til funksjonen *nyheter*, beskrives som et irritasjonsmoment. Flere av studentene rapporterer om problemer med å legge ut fagstoff på ClassFronter.

### **5.3 I hvor stor grad ClassFronter har vært en katalysator for å forandre egen undervisningspraksis og ta nye læringsmetoder i bruk**

En klart flertall av lærerne (81,8%, N=18) mener at ClassFronter kun i liten eller moderat grad har forandret egen undervisningspraksis. De forandringene som har skjedd vurderes imidlertid av de aller fleste (89,5%, N=17) som overveiende positive. Det er forandringer i tilknytning til planlegging av undervisning som er hyppigst nevnt. Å bruke ClassFronter krever mer helhetlig og langsiktig planlegging. Man må i tillegg være tidligere ferdig med forarbeidet til de enkelte undervisningstimene. At dette i neste omgang kan føre til at studentene er bedre forberedt til timene, er en positiv konsekvens.

At ClassFronter ikke har bevirket store forandringer i lærernes undervisningspraksis, må kanskje ses i sammenheng med behovet for mer tid til å sette seg inn i studienettets muligheter. Er tiden knapp er det naturlig at man i hovedsak tilpasser bruken av et nytt verktøy til gjeldende praksis. Lærerne har imidlertid mange tanker om

ClassFronters muligheter i en undervisningssituasjon. Det framholdes at ClassFronter er et verktøy som kan gi studentene større fleksibilitet i studiet og mer ansvar for egen læring. Via studienettet kan lærerne tilrettelegge for studentenes læringsprosesser på ulike måter. At ClassFronter kan utnyttes mer i det faglige samarbeidet både innad i studentgruppa og mellom lærer og studenter nevnes av flere. Sentrale stikkord i denne sammenhengen er faglige diskusjoner, veiledning og samarbeidslæring. Studienettets krav om skriftlighet kan utnyttes positivt i en læringssituasjon. At studentenes læringsprosesser og hvordan lærer kan initiere og støtte disse kommer mer i fokus, påpekes også. Likeledes at mer bruk av IKT-løsninger ved høgsolen kan få konsekvenser for lærernes arbeidssituasjon.

De fleste av studentene framholder at ClassFronter ikke har påvirket deres læringsmetoder eller studievaner. Til det har verktøyet vært brukt for lite i undervisningen, sies det. Én student som har vært en ivrig bruker, mener at ClassFronter har hatt betydning for egen studiesituasjon mer generelt. ClassFronter har medvirket til større fortrolig med data og internett og studienettet har blitt brukt som et fast forankringspunkt inn mot studiet og fagene.

#### **5.4 Hva som skal til for at brukerne anvender ClassFronter mer eller på nye måter**

Det er først og fremst *mer tid* lærerne ser ut til å trenge for å bruke ClassFronter mer eller på nye måter. Man trenger både mer tid til å bli kjent med selve verktøyet, og tid til å arbeide med og drøfte hvordan det kan utnyttes i en pedagogisk sammenheng. Temaet berøres som nevnt av svært mange av informantene og kommenteres på litt ulike måter under forskjellige delemner i spørreskjemaet.

Videre synes bedre opplæring og oppfølging av lærerne gjennom mer brukertilpassede tilbud og et støttende fagmiljø, å være sentralt for at de skal ta studienettet mer i bruk. Det er også viktig at lærerne kan stole på at den informasjonen og det stoffet som legges ut til studentgruppa når alle. Det må være praktisk mulig for studentene å koble seg opp til internett, og de må ha tilstrekkelig med ferdigheter og vilje til å ta ClassFronter aktivt i bruk.

Teknisk ser ClassFronter ut til å ha fungert relativt bra for studentene. De tekniske problemene som det rapporteres om, synes ikke å kunne forklare hvorfor en del studenter ikke har tatt studienettet i bruk. Viktigere synes det å være at ikke alle har like gode generelle dataferdigheter og kunnskaper om ClassFronter. Svaret på denne utfordringen er i følge studentene, mer opplæring. For noen studenter kan nok også problemer vedrørende tilgang på internett ha hatt en betydning. Den viktigste årsaken til at studienettet ikke tas i bruk, er imidlertid i følge studentene selv, at det strengt tatt ikke er nødvendig for å følge studiet. *Lærerne må bruke studienettet mer*, sier studentene. Og bruken må være bred (brukes både til å administrere studiet og til å legge ut fagrelevant stoff) og jevnlig. ClassFronter må bli et sted man *må* gå inn for å holde seg oppdatert både om studiet generelt og om fagene, sies det.



## REFERANSER

Foss, S. 2001.04.20. Etablering av ClassFronter som nettlæringsverktøy i avdelingen/høgskolen. Internt notat med et tillegg av Kåre Rørhus 04.05.2001.

Høgskolen i Hedmark (udatert). *Strategisk plan for Høgskolen i Hedmark 2000-2004*

Morgan, D. 1996. Focus Grouos. I: *Annual Review of Sociology* 22:129-152.

Sahlberg, P. og A. Leppilampi 1998. *Samarbeidsinlärning*. Malmö: Runa.

Wibeck, V. 2000. *Fokusgrupper*. Studentlitteratur.



## TABELLOVERSIKT

Tabell 1 Karakterisering av egne ferdigheter på datamaskinen .....	22
Tabell 2 Informantenes undervisningsfag sortert i grupper.....	23
Tabell 3 Hvordan opplæringen på ClassFronter har foregått .....	24
Tabell 4 Vurdering av opplæringstilbudet.....	24
Tabell 5 Vurdering av brukerstøtten .....	26
Tabell 6 Tid nok til å bli kjent med ClassFronter før aktiv bruk i undervisningen.....	28
Tabell 7 Personlige funksjoner .....	30
Tabell 8 Nytteverdien ved å ha innsyn i kollegaers klasse-/fagrom .....	31
Tabell 9 ClassFronter som redskap i undervisningen .....	33
Tabell 10 Vurdering av ClassFronter som verktøy i en undervisningen.	34
Tabell 11 I hvor stor grad ClassFronter har forandret egen undervisningspraksis.....	38
Tabell 12 Karakterisering av forandringene i egen undervisningspraksis .....	39





## **VEDLEGG**

**Vedlegg 1 Følg brev spørreskjema**

**Vedlegg 2 Orientering om spørreskjemaet**

**Vedlegg 3 Spørreskjema**

**Vedlegg 4 Forespørsel om deltakelse i gruppeintervju**

**Vedlegg 5 Intervjuguide gruppeintervju**

# Vedlegg 1



## Evaluering av ClassFronter som redskap i pedagogisk arbeid

Fra høsten 2001 ønsker LU å legge opp til en mer systematisk innføring av system for nettbasert undervisning og læring. I denne sammenhengen blir det viktig å se på de erfaringene avdelingen har på området. IKT-utvalget ved LU har derfor tatt initiativ til en vurdering av ClassFronter som et redskap i pedagogisk arbeid. Man ønsker å få tak på brukernes erfaringer og betraktninger angående dette verktøyet.

Spørreskjemaet sendes ut til samtlige lærer som har hatt tilgang på verktøyet i LU. Studentene erfaringer vil bli forsøkt tatt vare opp gjennom gruppeintervju.

Deltakelse i undersøkelsen er frivillig, og det er mulig å trekke seg fra undersøkelsen helt fram til sluttrapporten foreligger medio juni. Det vil i første omgang kun foreligge en foreløpig rapport til internt bruk i LU. Om det på et senere tidspunkt vil bli mulig å utarbeide en mer omfattende rapport, er pt. usikkert. De innsamlede data fra undersøkelsen skal ikke på noe tidspunkt utleveres til andre. Den prosjektansvarlige har taushetsplikt og datane vil bli behandlet konfidensielt.

Undersøkelsen er meldt Datafaglig sekretariat.

Vi håper du vil finne det interessant å være med å påvirke utdanningens videre satsing på nettbasert læring.

Med vennlig hilsen

Ole Retvedt  
Studieleder LU

Berit Zachrisen  
Prosjektansvarlig

## Orientering om spørreskjemaet

Spørreskjemaet er delt inn i 3 hoveddeler: 1.0 Bakgrunnsinformasjon, 2.0 Rammebetingelser og 3.0 Erfaringer med ClassFronter i en pedagogisk sammenheng.

ClassFronter ble tatt i bruk ved LU september 2000. Mange av informantene vil nok av denne grunn føle at de har relativt liten erfaring med verktøyet. Til tross for dette håper jeg at alle tar seg tid til å svare. Spesielt interessant vil det være å få 'ikke-brukere' sitt syn på spørsmålene 3.10 og 3.11. Ellers er det selvsagt ønskelig at flest mulig av spørsmålene blir besvart.

Det vil antakelig være nyttig å ha ClassFronter foran seg når enkelte av spørsmålene skal besvares, spesielt 3.1, 3.2 og 3.3.

Spørreskjemaet er dessverre blitt litt stort, mange av spørsmålene burde imidlertid være relativt raske å svare på. Antydning tidsbruk på skjemaet kan være ca. 20 min.

Frist for å levere inn skjemaet er **9. mai 2001**. Ferdig utfylte skjema kan legges i hylla mi på kopirommet, eller sendes undertegnede via internpost til LUH.

På forhånd takk!

Med vennlig hilsen  
Berit Zachrisen  
Prosjektansvarlig

# ClassFronter

## Evaluering av ClassFronter som et redskap i pedagogisk arbeid

### 1.0 Bakgrunnsinformasjon

1.1 Kjønn (*Kryss av*):  Kvinne  Mann

1.2 Hvordan vil du betegne dine ferdigheter på datamaskinen (generelt)?  
(*Kryss av for foretrukket alternativ.*):

- A. Jeg har svært gode ferdigheter
- B. Jeg har middels gode ferdigheter
- C. Jeg har under middels gode ferdigheter
- D. Jeg har svært dårlige ferdigheter

1.3 Er din erfaring med ClassFronter fra:  heltidsstudier på Hamar/Elverum  
 deltidsstudier  
 fjernundervisning  
(*Kyss av.*)

1.4 Fra hvilket fag har du erfaring med bruk av ClassFronter?.....



2.2.3 Har opplæringen vært tilstrekkelig? (Kryss av for ønsket svaralternativ.) Ja  Nei

2.2.4 Forslag til forandringer av opplæringstilbudet :.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 Hvordan har brukerstøtten (i forhold til ClassFronter) vært underveis i arbeidet? (Marker valget på skalaen nedenfor.)

Svært dårlig Svært god  
1.....2.....3.....4.....5

Utdypende kommentarer:.....

.....

.....

.....

2.3.1 Har brukerstøtten vært tilstrekkelig? (Kryss av for ønsket svaralternativ.) Ja  Nei

2.3.2 Forslag til forandringer av tilbudet om brukerstøtte i forhold til ClassFronter :.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 Hadde du tid nok til å bli kjent med ClassFronter's muligheter som et redskap i en undervisningssituasjon før du tok det i bruk overfor studentene? *(Marker valget på skalaen nedenfor.)*

Tiden var altfor knapp

Det var rikelig med tid

1.....2.....3.....4.....5

Utdypende kommentarer : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

### 3.0 Erfaringer med ClassFronter i en pedagogisk sammenheng

3.1 ClassFronter har mange funksjoner. Noen av disse er personlige, andre er tilgjengelige for alle i rommet. Hvilke personlige funksjoner har du brukt? (*Ranger funksjonene slik at den du har anvendt oftest, kalles nr. 1. Funksjoner som aldri er brukt rangeres ikke.*)

Min side  E-post  Kalender  Kontakter  Mitt arkiv

Utdypende kommentarer:.....

.....

.....

3.2 Hvilke rom og funksjoner har du hatt tilgang til og hvilke har du brukt? (*Kryss av.*)

	Tilgang	Bruk	
<u>Personalrom for lærerne:</u>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ranger så de benyttede funksjonene slik at nr. 1 er den mest brukte:
Funksjoner:			
Nyheter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....
Rom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....
Studenter/deltakere	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....
Læringstorg/romarkiv	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....
Lenker	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....
Forum	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....
Prating	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....
Skrivning/fellesskriving	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr:.....

Utdypende kommentarer:.....

.....



	Tilgang	Bruk	
<u>Fellesrom for alle klassene/faggruppene:</u>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ranger de benyttede funksjonene slik at nr. 1 er den mest brukte:
Funksjoner:			
Nyheter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Rom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Studenter/deltakere	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Læringstorg/romarkiv	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Lenker/linker	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Forum	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Prating	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Skrijving/fellesskriving	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Video	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Tavle	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Tetris	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....

Utdypende kommentarer.....

.....

	Tilgang	Bruk	
<u>Fagrom/klasserom:</u>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Ranger de benyttede funksjonene slik at nr. 1 er den mest brukte:
Funksjoner:			
Nyheter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Rom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Studenter/deltakere	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Læringstorg/romarkiv	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Lenker/linker	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Forum	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Prating	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Skrijving/fellesskriving	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Video	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Tavle	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....
Tetris	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	nr.....

Utdypende kommentarer.....

.....



3.4 Hvor ofte har du brukt ClassFronter som *(kryss av for ønsket svaralternativ)*:

- et redskap til å informere om og administrere undervisningstilbudet (kursinformasjon av ulikt slag, som semesterplaner, endringer av planer, litteraturlister, innleveringsfrister o.a.)

aldri      hvert semester      hver mnd      hver uke  
                                                           

Utdypende kommentarer:.....

.....

- et redskap for å formidle fagstoff (undervisningsstoff av ulikt slag, videosnutter, musikkstykker, lysbildeserier, artikkelstoff, hand-outs o.a.)

aldri      hvert semester      hver mnd      hver uke  
                                                           

Utdypende kommentarer:.....

.....

- et redskap for å hjelpe studentene til å bearbeide fagstoff (legge ut kontrollspørsmål, drøftingsspørsmål, initiere faglige diskusjoner o.a.)

aldri      hvert semester      hver mnd      hver uke  
                                                           

Utdypende kommentarer:.....

.....

- et redskap for å veilede studentene (i ft. studiet mer generelt, på prosjekter, oppgaver oa.).

aldri      hvert semester      hver mnd      hver uke  
                                                           

Utdypende kommentarer:.....

.....



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.7 Hvor har de største problemene vært med hensyn til din bruk av ClassFronter i en pedagogisk sammenheng?

.....

.....

.....

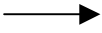
.....

.....

.....

.....

.....





.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.9 Hvilket inntrykk har du av studentenes holdninger til å bruke ClassFronter i ditt fag?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....









## Vedlegg 4



### **Evaluering av ClassFronter som redskap i pedagogisk arbeid**

Fra høsten 2001 ønsker LU å legge opp til en mer systematisk innføring av system for nettbasert undervisning og læring. I denne sammenhengen blir det viktig å se på de erfaringene avdelingen har på området. IKT-utvalget ved LU har derfor tatt initiativ til en vurdering av ClassFronter som et redskap i pedagogisk arbeid. Man ønsker å få tak på brukernes erfaringer og betraktninger angående dette verktøyet.

Vi ønsker å intervju seks grupper med studenter fra ulike klasser hvor ClassFronter har vært brukt. Gruppene vil bestå av 5 studenter fra samme klasse. Studentene er valgt ut tilfeldig. Du er en av dem som er trukket ut fra din klasse. Gruppeintervjuet vil ta ca. 2 timer og foregå på et tidspunkt som passer for intervjuobjektene. Vi håper å kunne gjennomføre intervjuene i ukene

Deltakelse i undersøkelsen er frivillig, og det er mulig å trekke seg fra undersøkelsen helt fram rapporteringsarbeidet starter ca.. Sluttrapporten vil foreligge medio juni. Det vil i første omgang kun bli laget en foreløpig rapport til internt bruk i LU. Om det på et senere tidspunkt vil bli mulig å utarbeide en mer omfattende rapport, er pt. usikkert. De innsamlede data fra undersøkelsen skal ikke på noe tidspunkt utleveres til andre. Den prosjektansvarlige har taushetsplikt og datane vil bli behandlet konfidensielt.

Undersøkelsen er meldt Datafaglig sekretariat.

Vi håper du vil finne det interessant å være med å påvirke utdanningens videre satsing på nettbasert læring. Fyll ut svarslippen nedenfor og returner den snarest, senest

Vennlig hilsen

Ole Retvedt  
Studieleder LU

Berit Zachrisen  
Prosjektansvarlig

Sendes: Berit Zachrisen Svar kan også sendes til min e-postadresse:

Kipp her

Høgskolen i Hedmark Berit.Zachrisen@luh.hihm.no

Avd. Lærerutdanning

2318 Hamar

Jeg *vil* gjerne være med på gruppeintervjuet

Jeg *vil ikke* være med på gruppeintervjuet

*(Kryss av for ønsket svaralternativ.)*

Vennlig hilsen .....

Navn

Telefon

e-postadresse

(Fylles ut av alle )

(Fylles ut av de som vil delta)

(Fylles ut av de som vil delta)

## Vedlegg 5

# Intervjuguide Gruppeintervju med studenter

1. Hvilke ferdigheter har dere på PC'en?

*Svært gode – middels – under middels – svært dårlige*

2. Hvordan har opplæringen på ClassFronter vært?

*Kvalitet og kvantitet*

3. Hvordan har brukerstøtten på ClassFronter vært?

*Kvalitet og kvantitet*

4. Hvordan har ClassFronter vært brukt i undervisningen?

- *til å administrere undervisningstilbudet*
- *til å formidle fagstoff*
- *til hjelp ved bearbeiding av fagstoff*
- *i veiledningen*
- *i evalueringsarbeidet av studentarbeider*
- *for å få tilbakemelding på egen undervisning*

5. Hva har fungert bra med hensyn til bruken av ClassFronter i en undervisningssammenheng?

6. Hvor har de største problemene vært med hensyn til bruken av ClassFronter i en undervisningssammenheng?

7. Har ClassFronter blitt brukt til sosial kontakt?

8. Som en oppsummering: hvilke rom og funksjoner har dere i hovedsak brukt?

*Personlige funksjoner: Min side, E-post, Kalender, Kontakter, Mitt arkiv*

*Fellesrom – klasserom/fagrom – grupperom.*

*Funksjoner: Meldinger, Rom, Studenter/deltakere, Læringstorg/romarkiv, Linker,*

*Forum, Prating, Skrivning/fellesskriving, Video, Tavle, Tetris*

9. Har ClassFronter fungert som en spore/stimulus for å ta nye læringsmetoder i bruk? (For dere selv.)
10. Hvilke muligheter ser dere med ClassFronter i en pedagogisk sammenheng?